

De morbis acutis infantum / [Walter Harris].

Contributors

Harris, Walter, 1647-1732

Publication/Creation

Amstelodami : Apud Georgium Gallet, 1698.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/uppz9w78>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Property of
Mr A.T. Playfair

27,679/B

ACCESSION NUMBER

311204 (1)/(2)

PRESS MARK

MC DE (1)
MORBIS ACUTIS
INFANTUM.

g A U T O R E
GUALTERO HARRIS,

M. D. Celeberrimi Collegii Medicorum
Londinensium Socio, atque Censore.

Ἰησις γὰρ ἀρχὴ ἐν ἰατρικῇ, καὶ μέσσα, καὶ τέλος.

Hippocrates.

AMSTELODAMI,
Apud GEORGIUM GALLET, Bibliopolam;

M. DC. XCVIII.

CO

H317

27,679/3

311204

ILLUSTRISSIMO

Domino , Domino

CAROLO,

*Marchioni & Comiti Vigornienſi, Filio natu
maximo & Hæredi Celiſſimi & Sere
niſſimi Principis HENRICI Ducis de
Beaufort , &c.*

CUM Tantus Vir
tanto Me honore
dignatus ſit, ut *Nobilisſi
mum Infantem*, tam anti
quæ Proſapiæ Spem, *Fi
lium* dico & *Hæredem*,
ab ipſo vitæ ferè ingreſſu

*

2

curæ

curæ mea concrederet;
cumque conamini meo,
utut tenui, exoptati suc-
cessus non defuerint; ex
officio meo esse censui,
hæc qualiacunque de
medicandis *Infantum*
morbis periculofioribus
Cogitata sub *Illustrissi-*
mi Nominis Vestri auspi-
ciis in publicum emit-
tere.

Infinitum esset, nec
mearum virium, *Domûs*
Vestræ Antiquissimæ, ac
penè *Regiæ Splendorem*
depin-

depingere; in qua scilicet
à plus septingentis annis
semper floruit
tanta Illustrum
Avorum series,

Vid. Hist. Ge-
nealogicam Regum
Anglie, à Domine
Fr. Sandford, Feciale
Lancastriensi, An-
glice conscriptam.
P. 348.

ut nequis minoris un-
quam Dignitatis, quàm
vel Reges ipsi, Duces,
Marchiones, aut Comi-
tes, in tam longo temporis
decurſu, rerum in illâ po-
tiretur. Nec minùs diffi-
cile effet Magnorum Pa-
rentum Merita Virtutes-
que tantis Principibus
dignas recensere. Sed
quòd

quòd uterque mea in
Arte Medicâ officia ver-
sùs Seiplos præstita &
benignè recipere, & hu-
maniter comprobare
non dedignati sint, non
potui non Grato animi
Testimonio profiteri.

Te verò *Illustrissime*
Marchio quis dignè scri-
pserit? Quis animi Celsi-
tudinem rara Humanita-
te conjunctam, Pruden-
tiam, & per tantum Pe-
regrinationum compa-
ratam exterarum gen-
tium

tium Notitiam, in humanioribus literis iudicium Exquisitum; ita ut in hoc genere Omnia *Te* non minùs *Fautore* Maximo superbiant, quàm *Censore* Æquissimo gaudeant.

Quum itaque tractatus iste *Methodum* edoceat, qua *Amplissimum Filium Vestrum* (ægritudinibus plus semel correptum, quibus imbecillitas Infantilis, & Idiosyncrasia tenera illum obnoxium

red-

reddiderant) auspicatò
liberavi; quam etiam
non ex Autorum libris
depromptam, sed obser-
vatione propriâ stabili-
tam, & propriis simplici-
busque animi notitiis
munitam, aliis non inu-
tilem fore spondeam:
hunc *Celsitudini Vestræ*
consecrare animus est;
de aliorum judiciis secu-
rus, modò *Gratiâ & Fa-
vore Vestro* inclarescam.

Illustr. Celsitud. Vestra

Humill. Fidel. devinct. Cliens,

GUALTERUS HARRIS.

DE

D E

MORBIS ACUTIS INFANTUM.

CUM æstate dudum elapsâ verba fortè fecerim Peritissimo Consummatissimoque Medico Domino D. Sydenham, de successibus repetitis quos in medendis *Infantum* periculosis affectibus sæpenumerò fueram expertus, sanè Magnus ille Vir attentè percontatus est, quânam ego methodo uti solem in re adeò hætenus desideratâ, & cujus plenam notitiam (ne quid gravius dicam) Medici omni laude dignissimi vix ac nè vix quidem sunt assequeuti. Cui ego tùm protinùs methodum quæ præ alijs mihi placuit, lubentissimè exponebam. Re tandem ab eo perpensâ, ac in Praxi suâ examinatâ, ille non modò methodum nostram non improbabat, sed & eam alijs perutilem fore, experienciâ suâ propriâ jam confirmatus prædicabat, atque literis me eandem consignare magnoperè hortabatur. Tanto igitur Autore calamum pro virili arripio, & reipublicæ salutis, quantum in me est, verè inservire studeo.

Scio quàm leviter delineatam, imò incognitam sanè Provinciam perlustrare contendam, cùm Pueruli ac maximè Infantes ægotantes nihil quicquam obstrepent ad Diagnosin luculentam, nisi quod querulis vagitibus, & proterviæ incerto idiomate, possimus expiscari; quapropter Medici non pauci nominis amplissimi, palàm sunt nobis aliquando professi, se Pueris ægotis, ac præsertim recens natis visendis advocatos, invitâ quidem Minervâ, tanquam ad Mysterium nescio quod evolvendum, aut insanabilem aliquem affectum sanandum, plumbeis pedibus accedere solitos. Minimè dubium est, ægritudinum Puerilium Curationem exquisitam perindè nobis

exoptandam, ac aliud quidquam quod in Medicâ Arte hæcenus deficere videtur. Nec modò viri opulenti, qui terrarum & latifundiorum amplissimorum Hæredes aut desiderant, aut sospites conservare volunt, in hac re plurimum ponunt, verùm & parentes universi *σπῦν* ferè invincibili erga sobolem suam exardescunt, atque in tutelam eorum tanquam propriam suspirant. Quamobrem si facem utut exiguam detur accendere, qua alii egregiis animi dotibus ornati opus hoc rude & imperfectum limato suo ingenio perpoliant, ac magis absolutum reddant, incepti neutiquam poenitebit, & boni id ego consulam.

Quisquis igitur Infantum minimorum symptomata, quæ manifestò se produnt, diligenter expendet, qui crasin eorum molliculam, simplicissimam diætam attentè considerabit, non ita difficile pensum hoc fore comperiet ut falsa imaginatione ductus priùs sit autumatus. Etenim asserere non verebor morbos illius ætatis genere paucissimos esse, & gradu tantùm differre; imò curationem puerorum multò tutiorem ac faciliorem, quàm virorum & mulierum.

Inter Ætates, ut senilis alterationem qualemcunque in melius ægerrimè sustinet, propter partium omnium solidarum siccitatem & duritiem, atque faxeam ferè temperiem, ita mollities juvenilis, & tantùm non mucilaginosa teneritudo alterationibus omnimodis recipiendis proculdubiò apta nata est. Siccus utique est Senex iis omnino in partibus, quibus Infans humore excellit: nimirùm ossibus, membranis, ligamentis, arteriis, venis, nervis, & ipsis carnibus; quandoquidem vel ossa Infantum Cartilagine potius dici mereantur; cumque humido tam primigenio quàm ascititio adeò abundant, adeò mollia & fluxibilia sint eorum corpuscula, ejusmodi Temperamentum omnium humidissimum est ritè statuendum.

Et quemadmodum temperies puerorum humidissima est, haudquaquam vereor pronunciare, morbos eorum universos ejusdem generis esse, ab una eademque Causa produci; quodque prout partes corporis diversæ, sint superiores sint inferiores, hac vel illa ægritudine affici solent, prout nempè Ventriculus, Intestina, Pulmones, Caput, & Nervi, maximè urgentur, aut malè se habent, idem revera morbus quamplurima nomina fortiatur.

In quâ assertionem, ne Paradoxon inconsultò sustinere videar, Hippocratem ipsum, libro de Flatibus, de una eademque universa morborum Causa differentem audiamus. *Τῶν δὲ νόσων αἰτίας αἷμα, &c.* Morborum omnium unus & idem modus est. Locus verò ipse eorum differentiam facit. Quare videntur quidem morbi nihil simile habere, propter diversitatem scilicet locorum, quum sit tamen una morborum omnium species, & causa eadem.

Quocircà

I N F A N T U M.

3

Quocirca si humidi puerilis naturam paulum examinemus, id in nullam aliam Putredinem, nisi Acescentem, degenerare aptum, liquidò constabit. Quemcunque enim affectum pati deprehenduntur Infantes, hoc vel illo nomine insignitum, rarò aut nunquam eis deesse faeces Acidum redolentes, & maximè ab initio Ructuum Acidorum copiam, observare potui. Rursùm liquores fermè omnes in putredinem tendentes, Acorem ante omnia contrahere solent. Imò lac ipsum, proprium tenellæ ætatis pabulum, si aliquantò diutiùs asservetur, ultrò coacescit, & ad ignem sine acido quocunque instillato spontè coagulatur. Porro symptomata Infantum singula Acido, ut parenti legitimo, ortum suum debent.

Addatur his tonus sanguinis debiliior, & crasis nimium infirma, ita ut spiritus in eodem hospitantes nondùm eò prædominii devenerint, ut functiones aut munia sua debitè obire, aut quoscunque humorum motus irregulares à causis vel externis vel internis suscitatos possint ipsi vi propriâ componere. Liquor nempè vitalis, Multi in morem, priusquam ad debitam *ἀκμὴν* exaltatus, in Acorem præternaturalem facillimè degenerat; neque idem tamen ità difficulter, tempestivâ artis ope, in ordinem redigitur.

Infantem intelligimus non modò strictiori sensu, cum *Galenò*, unicum mensem natum, aut bimestrem, aut ad summum trimestrem, verùm etiam latius (uti vulgò fit) puerulum paulo provectiorem, nempè ad quartum usque annum. Pueri nomine complector deinceps ad annum decimum quartum. Quò minor autem natus est, qui malè valet, eò faciliorem fore morbi alicujus gravioris eliminationem, cum experienciâ multiplici, tum ratione ipsâ suffragante, edoctus constanter affirmo. Etenim in humido quàm in sicco, in molli quàm in duro, quælibet impressio, five sit bona, five mala, citiùs perficitur, tametsi in sicco, atque duro, eadem semel peracta diutiùs quidem immoretur. Facillimè in morbos dilabuntur Infantes, & nisi imperitiùs tractentur, facillimè in sanitatem restituuntur.

Diagnosis affectuum puerilium non ab ipsorum narratione, non tam ab explorato pulsu; neque ab urinæ curioso examine quàm à nutricum & muliercularum iis assidentium responsis est extorquenda. Norunt fæminæ an Nauseâ & Vomitu, & quamdiu laborârint; an lac vel cibum coagulatum rejecerint; an importuni vagitus, Vigiliæ, & inquietudo, Torminibus ventris eos excruciarî indicârint; an Ructus Acidi, vel singultus emittantur; an Tussis adsit, an sedes vel pauciores quàm par est, vel frequentiores fuerint, quo colore demùm inficiantur, an albidæ, viridescentes, vel bile sint admodum saturatæ. Nôrunt an siti præternaturali, atque adeò Febre detineantur;

DE MORBIS ACUTIS

neantur; an ulcuscula in ore (Aphthæ dictæ) latè serpant; atque inter cibandum molestias creent. Percontanti respondebunt, an insultus membrorum Epileptici dicti, majores vel minores, diuturniores aut breviores, repetiti vel rariores, puerilia corpora jam corripuerint; an Dentitionis sit tempus quo malè se habent, denique an quid alicujus momenti, sive sit Tumor abdominis, aut alterius partis, sive Exanthemata quæliacunque aut Pustulæ, vel Color Ictericus, aut Phlegmonodes, instar Rosæ quam dicunt, extra sese prodant. Reliqua ad speculationem subtilem, quàm ad Praxin, mihi quidem videntur magis attinere.

Incertæ verò diagnosi (quæ nunc apud plures obtinet) querela non tam à symptomatum defectu, quàm à præposterâ ac ineptâ medendi ratione ortum suum duxisse videtur. Sub hoc enim prætextu & velo Medici ignorantiam & errores suos quoquo modo celare contendunt. Neque excogitare possum, quâ ratione summum numen omnia gubernans & prospiciens, & in miris agendi ordines res quasque optimè disponens, quodque ipsis bestiis, & insectis omnium vilissimis nativam quandam & sufficientem sese conservandi sagacitatem communicare dignatum est, quorsum inquam, humani generis Gynæceo æquam & idoneam conservationis rationem voluerit deficere, quæ in aliis universis tutandis suppetit.

Quod ad Pulsum puerorum attinet, is naturaliter quidem, aut levissimâ quavis ex causâ est creberrimus, ut quodammodo febricitari nunquam non videantur. Præterea, istâ morum proterviâ juniores ferè omnes sunt præditi, ut carpum eodem situ vix momento plerique sustineant ad pulsum atrectandum. Denique sunt totidem quæ eorum Pulsum accelerant, vel aliàs immutent, ut sententia exindè lata sit ut plurimum fallax futura.

Urinæ puerorum sanitate rectâ gaudentium sunt crassissimæ, ut si inspiciat curiosus quispiam hujus rei nescius, affectum quempiam graviolem subolebit, cum interim valetudine jam fruantur secundissimâ. Infantum urina unâ cum fæcibus inter pannos continuò redditur, atque excoriandis suis femoribus quàm profundo hariolatoris examini potiùs inservit.

Ut morbos eorum rectiùs investigemus, Causæ Procatarecticæ notitia non est in totum prætereunda. Ea autem potissimum refertur ad dispositionem tam maternam quàm paternam, quâ principia prolifica tum temporis constabant, cum Conceptus ipse primùm transigeretur, ac deinde ad illud alimenti genus quod in utero materno vitæ & motûs stamina inchoantibus, per umbilicum, vel etiam poros carnis, ne dicam cutis, tunc apertissimos transmissum fuerit ad nutritionem debitam fœtui præbendam.

Nemo

Nemo est qui inficias ibit, morbos dari Hæreditarios, à parentum altero prognatos: qui dubitet, quin Arthritis, Epilepsia, Calculus, Phthisis, &c. à fonte paterno in filios nonnunquam profluant. Integræ familiæ ex eadem prosapia oriundæ, sæpè eodem morbi genere vitam claudunt. Scilicet semen prolificum sæpè diathesin morbosam fœtui ad eò clavo trabali infigit, ut nulla unquam arte vel industria in posterum amoveri queat.

Ego verò Hæreditariæ labis pueros ab ortu inficientis nullam existimo causam frequentiorē, quàm quæ à matre in utero gestante participari solet. Prægnantes enim mulieres mille erroribus in victu sunt pronæ, mille casibus fortuitis expositæ, quibus vel terrefactæ, vel alias læsæ, injurias indelebiles fœtui à tenerrimis unguiculis sæpè sæpius communicant. Quàm absurdis enim desideriis urgentur Prægnantes! Hæc carbones, illa gypsum, tertia cineres devorat, inque summis deliciis habent; hæc carnes, illa pisces crudos comedit; imò non desuere quarum appetitus ad eò enormiter fuit depravatus, ut nullum edulium eas reficere potuerit, nisi quod ex corporis humani parte aliqua callosa constaret. Quinetiam quanta imaginationis vis in Gravidis pollet, quot portenta produxit! Maculas omnis generis fœtibus impressas unusquisque in via quotidie conspicit. Atque si Historias Gravidarum admirabiles ubicunque colligere esset animus, hoc est, si sub umbra eruditionis copiosæ memet tanquam insatiabilem librorum belluonem magnoperè venditarem, locus est jam à cœpto doctè desistere, & in amplum campum, utut alienum, exspatiari. Sed malim institutum rectè prosequi, & brevitati studere, quàm plurimis verborum ambagibus, atque Autorum diu tritorum citationibus ineptis, scientiæ falso sic dictæ ostentationem facere. Semper ratus Doctiorem revera esse, qui de re una aut altera ex proprio penu scit verum pronunciare, quàm qui mille Autorum litigantium sententias, indiculorum peritissimus, novit congregare.

Genitrices istæ, quæ in hosce appetitûs depravati effectus magis sunt proclives, eam labem fœtui inurunt, quæ non nisi temporis medicantis ope in solidum est eluenda. Pauperculæ, quarum animos à Melancholia detinet labor, vel ministerium aliquod quotidianum, & quarum victus tenuior est & simplex, depravationes recensitas minimè omnium experiuntur. Præ cæteris Hystericæ mulieres (quibus annumerare jam possumus longè majorem partem earum quæ cuticulam lautius curant, atque otio liquefcunt, & quarum sanguis lento torpore perinde coalescit, ac stagnantes aquæ putredinem subeunt) diathesin morbosam fœtui unà cum primis naturæ rudimentis nunquam non communicant. Siquidem *mali corvi malum*, ut aiunt, *ovum*.

In cæteris animalibus innata generis bonitas proli certissimè transfertur, partim quia victus eorum simplicissimus est, &

partim, idque potissimum, quia mas naturæ leges inviolatas universim servat, neque est piaculi istius reus, ut gravitanti fœmellæ se unquam commiscere voluerit, postquam sive odore, sive instinctu suo admodum sagaci, nè dicam Rationali, fœmellam utero ingravescere suboleverit. At verò genus Humanum (cujus Ratio intumescens plerumque dictat cristas in sublimem erigere, & præ se brutum omne semper aspernari) quovis hirco ferè salacius, indomitam suam libidinem adeò nescit gubernare, ut à prima conceptione ad ipsum parturiendi momentum, fœminam vix desinat importuniùs exagitare. Hinc viri torosi & vegeti prolem valetudinariam non raro progignunt. Hinc annosi senes, scilicet ab effrænatis amplexibus (benigno Naturæ favore) jampridem emancipati, liberos rectius valentes ex effato suo semine plus semel procreant, quàm juvenes ut-cunque strenui, atque æstu Venereo flagrantissimi solent.

Post causam Procatareticam prædictam à principiorum generationis conditione ac statu deducendam, aut à matre gravidâ plurimum pendentem, Causæ eorum affectus proprius respicientes ad quatuor Capita referri possunt. 1. Ad frigus susceptum. 2. Ad lac Nutricis nimis crassum. 3. Ad carnis deglutitionem præmaturam. Et 4. Ad insanam marercularum, ac nutricum plerarumque indulgentiam, in pitissatione vini, aut liquoris alicujus spirituosi, suis infantibus non raro permittenda.

Et primò frigus ab iis facillimè susceptum, idque frequenter ab aëre vespertino, viam sæpissimè sternit affectibus febrilibus, quibuscum jactari solent Infantes. Quandoquidem nullo naturali vestitu, prout cætera animalia, matris utero nudi prodeant, Ratio, vel potius natura statim dictat, sobolem adeo destitutam opè propria, alienam magis necessariò requirere, atque involucris admodum calidis indefinenter committendam. Præterea aëris mutabilitas, & continua vicissitudo nunc caloris, nunc frigoris, apud nos se invicem excipientium, aperte monent, nos cunctos maximè sollicitos esse oportere in protelandis aëris injuriis. Quo tenerior enim est alicujus, etiam adulti, natura, eo magis subjicitur externis aëris impressionibus. Verùm tenerima omnium & mollißima est Infantum crasis; & nisi summa adhibeatur cura in vestimentis adaptandis, non splendidis & sumptuosis, sed calidis, atque ætati idoneis (idque potissimum in pueris honeste natis) morborum insultus vespertino frigori debitos non diu effugere possunt. Atque amictus exquisita ratio (quicquid contra obstrepent athletici nonnulli) singulis ætatibus ita necessaria videtur, ut qui valetudine minus firma per totam vitam divexantur (in quantum mihi observare licuit) ut plurimum spiritum diutiùs ducant, & frequentius in senectutem vergant, quàm qui sanguineo, carnosio, & temperamento robustissimo, hoc est, optimo sunt naturâ præditi.

Quod

Quod nihilo magis quàm summæ vestimentorum istis curæ, his incuriæ, meritò ascribendum est.

2. Nutricis lac magis crassum. Etenim si nutrix vino, aut poculis spirituosius ebibendis dedita sit, lac suum repentinè flammis succenditur, & per mammas ignes ferè inextinguibiles lactentibus facillè transmittuntur; sin eadem mariti amplexus intempestivos, durante lactationis tempore, lascivior admittat, menses ex coitu irritari solent, & propterea lac corrumpitur, & coacescit, atque aliorum derivata lactis materia ipsum sensim diminuitur, ac strigosus infans victu incongruo aliquamdiu laceffit multoties enecatur. Si denique nutrix hysterica sit, hoc est, teneriori & delicatulo temperamento prædita, utut casta sit, ac sobria, tamen lac degener, & crassius, tandem aliquando ex ipsa temperie est evasurum. Quanto igitur discrimine versatur universum lactantium genus! In quàm lubrico exponitur prolis innocuæ salus! Meherculè ex hac, & causis illicò recensendis fieri solet, quod pagorum in vicinia *Londini* campanæ funebres ferè semper sonare audiantur, ob infantem aliquem Nutricis errores immeritò luentem, ac non alia de causa fato jam defunctum quàm quòd nutricem nactus sit minus sobriam, immundam, protervam, aut morum turpitudine aliqua coinquinatam.

Quinetiam ex iisdem causis pendebat observatio, quam non ita pridem fecit fide dignus Theologus, Parochiæ dictæ *Hales* duodecim mille passibus à *Londino* Rector, qui cum animi dolore gravissimo mihi narrabat, suam Parochiam limitum spatium, & numero incolarum non parvam, atque in aëre admodum salubri sitam, fuisse sub primum ejus adventum Infantibus lactentibus quaquaversus repletam, & nihilominus intrà spatium unius anni se universos (duobus tantum exceptis, & unico suo libero, quem parum firmum curæ meæ, ex quo primum natus est, non inauspicatò committebat) tumultu mandasse, nec non eundem numerum Infantulorum statim bis suppletum (pro more nutricum mercedi soli inhiantium) ex urbe per totum terrarum orbem fortè maximà, & semper inexhaustà, se eodem isto anno terræ parenti ante diem reddidisse.

Ad hæc crassities lactis, undecunque nata, non potest non secum trahere diversi generis incommoda, cum infantum corpora præ omnibus aliis continuò fluida esse debeant, cum ductus tenuissimi chylo transferendo destinati sint apertè conservandi, cum denique crassities ipsa alimenti præternaturalis ex adverso sit naturæ infantum fluidissimæ, atque obstructionibus primarum viarum quibuscunque locum præbeat.

3. Ad præmaturam carniū, ne dicam esum, sed deglutitionem. Est autem res perquam admirabilis, quòd matres

infantes suos victu prorsus incongruo & omnifariam improprio, penitus jugulare non vereantur, quos tamen ita perditè amant, ut ipsorum amore planè insanire conspiciantur. Quis enim seriò existimet carniū tenacem substantiam infantibus tenellis commodam fore, qui nullos adhuc dentes ad masticandum extrusos, vel si qui fortè extrudantur, minimè firmos habent ad opus masticationis quadantenus peragendum? Quisnam ingenii acumine leviter prompto donatus, luxum virilis & insigniter robustæ ætatis, tenerrimæ & simplicissimæ, ac viribus maxime infirmis præditæ, quomodocunque convenire pronunciaverit?

In omnibus ætatibus Diætæ ratio non est admodum negligenda, sed quia juniorum temperamentum injurias ex eâ parte inflictas facillimè omnium suscipit, atque vires affectibus resistendis impares habet, ideò cautelâ diligentiori iis opus est ad istiusmodi errores præveniendos. Ingluvies enim carnis præmaturè ingestæ Cruditatum est feracissima, quæ voraci huic ætatulæ ferè inseparabiles. Alimentum crudum & indigestum humorum putredinem necessariò progignit; ex quâ putredine non solum lumbrici generantur, verum etiam symptomata diversa, & gravissima, eaque valde anomala, quibus miselli intabescunt, sæpissimè pendent.

Hic obiter animadvertam, quòd cruditates infantum ex abundanti quotidie accumulentur, eò quòd nutrices ferè omnes statim ab usu victûs, qualiscunque is sit, eos obdormire nunquam non permittant.

4. Ad pitissationem vini, aut liquorum spiritibus abundantium imprudenter concessam. Hæc etiam Causa, sicut & præcedens, ad fatuam matricularum indulgentiam est referenda. Scilicet augurantur, ea quæ ipsis bona & jucunda, & quæ cor suum sollicitudine oppressum exhilarare solent, neutiquam posse infantibus suis in vitium vertere. Quasi verò eadem caliga omnibus pedibus aptari, quasi crepundia viris, virilia puerulis accommodari poterint! Meherculè bonæ istæ mulieres non satis animadvertunt, quàm dura ac tenacia sunt ipsarum tergora, & quàm molles & teneræ juniorum pelliculæ, nequaquam recordantur, quòd alterius alimentum (ut dici solet) fuerit nonnunquam alterius venenum; denique ex animo tollunt, quòd ipsarum stomachus fermè oblatrans non nisi bovinâ quandoque satietur, cum appetitus horum languens, & debilissimus, panatellæ agrè digerendæ vix sufficiat.

Quòd propius verò ad senectutem quisque vergit, eò magis illi vina convenire solent. Quandoquidem calor senum languidus succendiculis spirituosus planè indigeat, quæ ex vino copiosè suppeditantur, ad naturalis sui caloris tum conserva-

tionem

tionem tùm incrementum. Quapropter infantum naturæ, utpotè à senili longissimè dissitæ, vinum est maximè alienum, quorum nervi omnes debilissimi eo faciliè franguntur, & quorum tenera corpuscula subtili calore vini aut sensim colliquantur, aut in flammæ febriles præcipitanter ruunt.

Sunt qui vini usum minimis indulgere volunt, eò quòd carnibus ita præmaturè vescantur. Nempè coctionem Cruditarum, quibus carnivori infantes sunt proculdubio obnoxii. plurimum promovere vel in hac ætate vinum apud illos censetur. Verùm an error unus sit altero emendandus, an verò uterque potius non sit aufugiendus, non tam pluribus disceptabo, quàm observationi eorum tradam, qui infantes pauperiorum victu simplici ac sobrio necessariò enutritos, cum iis divitum & luxu semper gaudentium inter se conferent.

Sanè vina omnis generis paulò liberaliùs ingesta, quemadmodum & liquores quilibet alii spiritibus referri, fermentum naturale ventriculi Puerorum destruunt, appetitum prosterunt, tunicas ventriculi comburunt, nec non eas, instar pergameni coràm igne nimis arefacti, corrugant; sed & tunicam nerveam (quod maximi in hoc casu est momenti) summo perè lædunt; atque mediante hac tunicâ universos corporis nervos labefaciunt, & spiritus animales in omnimodam confusionem certo certius adigunt. Quod minùs omnium teneram hanc ætatem lædit est vinum album, utpotè à Veteribus Frigidum appellatum, non verò absolutè frigidum, sed comparatè ad vina alia, sive sint rubra, sive colore fulva aut flavescientia. *Galenus* autem pueros nè gustare quidem vinum, rigidè imperavit.

Omnes Causæ ægritudinum infantilium Antecedentes, & mediata, quotcunque revera fuerint, aut excogitari poterint, in unâ causâ Proximâ & immediatâ tandem coalescunt, nimirum in Acido longè latèque præpollenti.

Historia igitur affectuum graviorum, quibus plerumque corripuntur Infantes hoc se modo ferè habet.

Ventriculus ipsorum, à quâcunque causâ id primariò pendet, in Acidam intemperiem nunquam non facessit, undè sit quòd alimentum suum omne nequaquam in homogineam chyli substantiam ritè conteratur, verùm in lac quoddam coagulatum, Anglicè, *a Posses*, continuò transeat. Inæqualis ista Chyli, aut nutrimenti conditio, Aciditati prædominanti jugiter nitens, Nauseam, & Vomitiones, & Ructus acidum redolentes, præ aliis omnibus parit. Si diutius res protrahatur, paulatim magis magisque impallescent, nec non quippiam flavescens aut viridescens coloris admixtum decolor vultus ostendit. Tùm flatibus intumescit ventriculus, atque eruptiones flatulentæ fursùm feruntur. Interim Pustula Rubra una, aut

aut altera (certissimum Acidi redundantis signum) cuticulâ exurgit, in superiori aliquâ corporis parte, nunc scilicet in genâutrâvis, nunc in mento, nunc in fronte, aut in colli regione, aut quandoque inferius; atque infans indies in deterius vergit. Sed & idem Anhelat, & cum stertore aures astantium feriente nonnunquam spiritum ducit; quo quidem symptomate semper laborare deprehenditur (maximè si carnosior sit) quoties morbus in Acutorum partes transit. Porro tussiculâ levi, eâque siccâ, & nonnunquam suffocativâ, sæpius urgetur; Siccâ quidem tussi ob acrimoniam humorum ramulos asperæ arteriæ valdè sensiles continuò vellicantem; suffocativâ autem propter bronchia pulmonum serositatibus in ea depluentibus, neque exitum invenientibus, gravissimè onusta. Quinetiam quia nervosi generis debilitatem maximam habent, atque mollitie temperiei summâ ac delicatulâ sunt donati, idè vim tussiendo molestissimam ferre nequeunt, atque agitationi pectoris violentæ, quasi suffocati, & nigricantes facie, ferè succumbunt. Sin coagulationes præfatæ ex ventriculo in intestina (quod sæpissimè fit) ex descendant, nunc Tormina ventris, nunc Dejectiones alvi Viridescentes, nunc verò Diarrheas violentissimas producant. Dum verò in ventre inferiore agitur tragœdia, vel Torminum dolor ingens Febrim Acutissimam accendit, quæ minùs peritè tractata plerisque infantibus vitam eripere solet; vel dolor aliquantum mitior, & curationi qualicunque imperitæ fortè cedens, in tumorem abdominis duriusculum sæpè definit, qui in nonnullis aut Rachitidi, aut Scrophulis producendis commodè inservit. Gelatina quædam tremula (proxima lumbricis generandis materia) nunc albidior, nunc fusci aut flavescentis coloris, nunc viridi juncta, nonnunquam spontè, sed sæpius à rectâ medicamentorum operatione, unâ cum fecibus excernitur. Fricant interim Infantes sæpissimè suas nares, quod non modò præsentibus Lumbricis contingit (ut mulieres vulgò credunt) verùm & in unaquaque Febre, quæ ab humorum corruptelâ exoritur; acrimonia enim humorum sursùm lata sensiles Narium membranas, tum in Acutis, tum in Chronicis affectibus plerisque, tamque in Adultis quàm Junioribus, vellicare aut pungere solet. Tormina ventris memorata Vigiliis, inquietudines, querimonias, aut ejulatus noctes diesque efficere solent, quibus quoquo modo compescendis Nutrix toties quoties mammas lactenti admoveat, quò induciæ molesto suo officio aliquantisper interponi poterint. Caterùm si Nutricula rerum domesticarum omnium penuriâ laboret, atque idcirco infantem surdo aëri ejulantem subindè relinquere cogatur, vel si ea mercedi soli inhians (ut nonnunquam fit) nullâ commiseratione versùs plorantem teneatur, ille Herniâ Intestinali, aut

Omen-

Omentali, ad plures sæpè annos perseverante vulgò detinetur. Porro lac vel cibus omnis (durantibus sc. Torminibus) minùs rectè concoquitur magisque acescit & coagulatur, Febricula sensim exoritur, suis intenditur, artus omnes flaccidi fiunt, collum non sustinet capitis onus, atque tenellus magis magisque debilis quotidie existit. Utque coronis huic misere ægritudini tandem imponatur, Motus Convulsivi, aut membrorum subsultus debilissimo superveniunt: Et cum Nervi nullam ulteriorem vim musculis cordis commovendis, & sanguini per arterias (Circulationis lege) protrudendo relictam habeant, albedines oculorum ad Cœlos (proprium innocentiae nullatenus violatae domicilium) naturâ sursum feruntur, atque infans breve vitæ curriculum immaturè conficit, antequam recta ratio edocuerit, quàm sit revera miserum in rerum natura diutiùs versari.

Si Dentitionis sit tempus, quo malè valent, plerisque symptomatum prædictorum cruciari solent, atque insuper aphthæ, ulcera oris, caliditatis ferè igneæ, (crusta quasi inalbescens) quæ ante Dentitionem ab ortu primo sæpissimè adveniunt, & nonnunquam serius, sed quæ hoc potissimum tempore prædominium habent, os totum adeò interdum exulcerabunt, ut nec mammas ipsas quantumlibet dilectas, neque cochleare queat sine molestia & averfatione admittere os ipsorum tenerrimum, & quaquaversus exulceratum.

Addam quòd, ore Infantum Aphthis multùm fauciato, sæpè accidat, ut neque vagitum aliquot diebus emittere, neque lacrymam ex oculis destillare poterint, quamvis oris teneritudine summa, & calore intenso, nec non cæteris pluribus febrim concomitantibus malis, miserrimè excruciantur. Atque idcirco iis rem bene augurari soleo, cum ex mutis in clamorosos illi vertantur, cumque sub exitum morbi fletu & plangore tota domus compleatur.

Pueri natu paulo majores Febrilibus symptomatis tentati, de Capite affecto, plerumque conqueruntur, cujusmodi Dolorem rarius Idiopathicum, sed ut plurimum sympatheticum esse, nimirum ex Ventriculi & inferiorum partium dyscrasia pendentem, verisimillimum quidem videtur.

Quod universa hæc, & consimilia Symptomata immediate proveniant ab alimenti nimia coagulatione, aut incrassatione, eaque longè majori, quàm quæ Infantum naturæ quomodocunque convenit, quorum ductus omnes fluidissimi necessariò debent esse, quodque istiusmodi coagulatio aut cuipiam aciditatis gradui jugiter innitatur, aut saltem exindè proficiscatur multo sæpius quam ab alia quavis causa, luculentissimè constabit, si quæ sensibus ipsis, aut demum Curationi (quæ Acidum obtundentibus, & Coagulationes solventibus optime instituitur) fides certò adhiberi possit.

Frequentes

Frequentes Vomitiones gelatinæ tenacis, aut pituitæ cujusdam viscidæ & coagulatæ, ejusdemque nonnunquam viridis, cum vehementius ægrotent; anhelitus eorum sæpenumero acidum redolens, sunt res sensibus admodum manifestæ.

Quodd viridis fæcum color acido bili admixto se prorsus debeat, observationi plane sensibili illorum, qui experiri amant eorum in viridem mutationes aceto & spiritibus acidis perficiendas, evidentissimè apparebit. Præterea odor dejectionum viridium nunquam non curatricibus acidiusculus appellatus idem dilucidè demonstrat.

Torminum dolor immanis in ventre inferiore, atque una pallor faciei insignis, humorum acidorum prædominium apertè confirmant. Porro quodocunque diris cruciatibus pueruli torquentur, utut sanguineo prius, & florido corporis temperamento fuerint donati, tamen tùm temporis summè impallescent, nisi quodd genarum rubore, eoque in pallidum facilè ac citò redeunte, subindè soleant perfundi.

Hic obiter adnotabo, quodd honorem (si quis sit) Novæ Hypotheseos inveniendæ nullatenus ambiam, neque si Hypothesin aut uspiam excogitaverim, aut quoquo modo stabiliverim, mei esse ducam, omnimoda argumenta invitâ quidem naturâ (ut moris est) cogere, ut dictæ Hypotheseos veritati fidem faciant. Res siquidem primaria Medicæ Artis, & quæ humani generis salutis unicè inservit, in tali morborum dignotione versatur, qualis Experientia & Curatione ipsa tum fundatur, tum corroboratur. Reliqua enim quæcunque *Φαντασμα* explicatio, quantumvis docta & subtilis habeatur, Sophistam acutum, aut Philosophum improprie sic dictum, vel ingenium promptissimum non rarò ostentare potest; sed Medicum revera peritum, atque Arte sua præstantem, haudquaquam denunciabit. Etenim omnes istæ perbellæ speculationes, & juniorum animis lascivientibus (perinde ac Poëtici volatus) semper admirabiles, sæpissimè nuspiam existunt, nisi in ipsa Inventoris phantasia, atque etiam ab iis, qui Praxi Medicâ minùs omnium sæliciter valent, haud raro solent excogitari. At verò Ideæ Morborum solidæ ac veræ nunquam rectè ediscuntur, nec earundem veritas nisi in ipsa Praxi aut dijudicatur, aut probatur.

Scio quàm obnoxia, & fortasse non immeritò, animadversoribus videatur hæcce notio Acidi à nobis existimati in omnibus Puerorum affectibus insignioribus prædominium habere. Neque tamen disceptabo, nimius in hac re, an singulæ Aciditatis notæ, quascunque homines nasutuli, altercationibus gaudentes, aut negotiis vacui, possunt comminisci, Acido illi, quodd in ventriculo Puerorum dominari sustineo, ad unguem quadrent. Votis meis abundè sufficiet (utut in perpolienda notatione

tione minus perfectè laborem) si ita fœlix fuerim, ut Curationis methodum efficaciorē, ac certiorē eā quæ hætenus passim obtinuit (quod lubens quidem relinquo iis, qui veritatem dīctorum experiri volunt, determinandum) tandem indigitare valeam.

Nihilominus non præteribo quæ Medicorum omnium facile Princeps, Hippocrates, de Causis morborum paulo fufius explicat in libro de Veteri Medicinâ: Ut scilicet penitus evincat, Morbos universos non primis, at secundis qualitatibus originem suam debere. Verba igitur sua sic se habent: Οὐδ' ὁ τὸ ξηρὸν, ἢ τὸ ὑγρὸν, ἢ τὸ θερμὸν, &c. Non sicco, neque humido, neque calido, neque frigido, neque horum quoquam hominem ladi existimarunt (nempe veterum Medicorum præclariissimi) neque horum aliquo ei opus esse. Sed quod in unoquoque potentius esset, & supra naturam humanam, adeo ut ab ea superari non possit, id ledere censuerunt, & tollere conati sunt. Est autem valentissimum inter dulcia dulcissimum, inter amara amarissimum, inter acida acidissimum, & quod in re quaque summum est. Hæc enim in homine inesse, eique nocere videbant. In homine namque inest & amarum, & salsum, & dulce, & acidum, & acerbum, & insipidum, aliaque infinita, quæ pro copiâ & viribus varias habent facultates. Et hæc quidem mixtione, & mutua inter se contemperatione, neque cernuntur, neque quenquam molestiâ afficiunt. At ubi horum quidpiam secretum fuerit, & per se extiterit, tunc & conspicuum sit, & hominem molestiâ afficit. Quin & ex cibis qui minimè nobis conveniunt, & qui in corpus ingesti hominem ledunt, horum unusquisque aut amarus est & minimè temperatus, aut falsus, aut acidus, aut alio aliquo modo intemperatus & vehemens, ideoque perturbationem in corpore efficiunt. Et postea, Οὐδ' ὁ τὸ θερμὸν ἐν τῷ σώματι μετὰ τὸν ὄντα μὴ ἔχει, &c. Neque enim est calidum, quod magnam vim habet, sed ipsum quatenus acerbum, & insipidum, aliaque de quibus dixi. Rursus, Οὐδ' ὁ τὸ θερμὸν ἀπλῶς, Non propter calidum simpliciter homines febricitant, neque ipsum solum affectionis causa est, sed est & amarum & calidum idem, & calidum ac acidum, & salsum ac calidum, & alia infinita; ac rursus frigidum aliis facultatibus conjunctum, &c.

Ex his, & quamplurimis ejusmodi aliis in libro prædicto fufius explicatis, liquidum est, nostrum Divinum Senem, sapientiâ Medicâ omnibus aliis prælucentem, pro certo determinasse, quod secundæ illæ qualitates, nimirum aciditas, amaritudo, falsedo, & consimiles, symptomatis caloris aut frigoris conjunctæ, sint ut Causæ morborum principes & efficientes, præcipuè considerandæ. Et proinde addere nullus dubitabo, quod naturaliter sequatur, Curationem ipsam non tam ad calorem frigido extinguendum quàm ad aciditatem obtundendam, quemadmodum & amarum alterandum, falsum contemperandum;

dum, crassos humores incidendos, tenues & nimis fluxos compactiores reddendos, asperos leniendos, ac denique obstructos corporis ductus aperiendos atque infarctu liberandos, imprimis dirigi oportere.

Verum antequam *Curationem* ipsam aggrediar, operæ pretium fortè videbitur aliquid loco *Prognostici*, ut usu comparatum est, præmittere.

Prognosis autem, prout mihi videtur, potius pendet ab ipsa *Curationis* methodo, rectâ vel secus factâ, ut & à Nutriculæ moribus, an scilicet sibi nimium placeat, atque *sola sapiat* (quæ, proh dolor! mœstissima est consideratio) an verò morigera sit, & quæ in mandatis habet, fideliter exequatur, quàm ab infantum ac puerorum ægritudinibus ipsis. Leves enim ex se sunt puerulorum febriculæ, neque tam exardet, aut efflagrat eorum calor febrilis, quàm suo modo paulum intendi rectius dicatur; nisi cum *Ars* inepta Cardiacis igneis & spirituosis nitens, auspiciis admodum sinistris, in auxilium advocetur.

Corpulenti & obesi infantes, pituitâ diffuentes, verticis regionem mollem (pulpæ adinstar tremulæ) & apertam quam dicunt, Anglicè *an open Mould*, ab anteriori ad Posteriolem Cranii Sutam persæpe excurrentem diutius retinentes, Rachitidi, Tussi Convulsivæ, Aphthis difficulter cedentibus, ac tandem Scrophulis, maximè sunt obnoxii.

Macilenti & strigosi sunt omnium tenerrimi, acerrimo calore aduruntur, & in febres pessimi moris, hoc est, summè inflammatorias (pro ratione ætatulæ) & nervoso generi adversas, sunt ut plurimum proclives.

Pueri ex matribus hystericis, teneris, morbosis, fructus horarios aut acetaria (tempore gestationis) continuo devorantibus, aut acida & acerba quæcunque tunc temporis percipientibus, aut ex iis quæ sunt ventricolæ, ac mera abdominis mancipia, aut denique in quibus appetitus insigniter depravati, cujuscunque fuerint generis, regnare solent, hisce inquam parentibus orti, è gravi aliquo morbo difficiliùs convalescunt.

Quicunque alvo sunt laxiore præditi, meliùs sese habent, quàm qui astrictâ.

Tempestas verna, atque æstiva, Febris citò propulsandis maximè omnium favent, minimè verò tempus autumnale aut hyemale.

A medio mensis Julii ad medium Septembrem Tormina infantibus Epidemica (utpote quorum vires æstus tempestatis annuus tunc penitus exhaurire solet) adeo quorannis increbescunt, ut plures tenelli unico mense, quàm tribus vel quatuor aliis mensibus mitioribus, tum temporis extinguantur.

Convulsiones, aut saltem membrorum subsultus, tenellos hac vel illa ægritudine aliquamdiu debilitatos, aut regimine calidioris

validiori paulo plus incensos, coronidis loco, ad finem miseriarum, quibus excruciatii sunt, ut plurimum perducunt.

Quod ad *Infantilium affectuum Curationem* attinet, nullus (quod scio) omnium Autorum, qui de hisce rebus, sicut & de aliis universis ad curandos morbos spectantibus volumina solenniter evulgarunt, eam satis indagasse nobis quidem videtur. Mehercule morbos multiplices accuratè describere, causas ornatè recensere, signa tam diagnostica quàm prognostica promore tradere neutiquam neglexere. Semitam diu tritam alter ab altero similibus vestigiis pressit; atque ut plurimum posteris, quæ à prioribus acceperunt, absque aliquo examine maturiori sunt facilè amplexi. Paucissimi quidem fuerunt qui *Indicationes Curativas* alias quam vulgares stabilire sunt ausi, qui observationes ex natura Infantum genuinè deducendas, magis quàm fictitias atque artificio singulari concinnatas, scripto prodiderunt.

De *affectibus Infantum*, optimè omnium, quos mihi perlegisse contigit, tractatum edidit *Sylvius de le Boe*, qui *Acidam* esse veram ac generalem eorum Causam strenuè sustinuit, sed qui partim ob vehementem suum ardorem erga Chymicas quasdam præparationes maximè Volatiles, atque eo nomine calidiores, & partim ob Opiatorum continuum ferè usum, vel in tractatione minimorum Infantum (ut *Doctores Opiati* non immeritò distingueretur) quod in Theoria doctissimè, simul ac verissimè, magna ex parte stabiliverat, in Praxi planè labefactabat, si non funditus dirueret.

Siquid igitur fundamenti stabilis ad *Infantes* Curandos jacere desideremus, teneritudinem eorum, atque imbecillitatem naturalem præ oculis habere imprimis oportet. Eligenda etiam nobis ejusmodi medicamenta, quæ tenerrimis maximè conveniunt. Etenim quo mitiora ac tutiora sunt remedia quæ adhibemus, eo certius ex animi sententia succedet eventus. Et profecto medicamentorum Nobilium ac Generosorum (uti vulgo dici solent) usus nunquam aptius quam in tractandis *Infantibus* lata medicinae provincia exulare potest. Quorsum enim inserviunt ignium intensissimorum dies noctesque deflagratio, ad vires mineralium extrahendas, ubi alteratio quælibet facilè peragitur? Quænam obsecro harmonia naturalis excogitari potest inter duritiem metallorum ferè impenetrabilem, & quassiceream temperamenti junioris molliem? Quonam pacto appetitus admodum debilis, qui panatellæ aut ipsius lactis victum tenuissimum ægrè dirigere potest, medicamentorum summe deleteriorum, ac facilè inflammabilium vim causticam poterit sustinere? Quemadmodum alimentum ipsorum simplicissimum, ita & medicamenta iis vulgò exhibenda debent esse simplicia, à naturali suo statu parum recedentia, atque artificii nimis operosi ut plurimum expertia.

Quando

Quandoquidem humorum *Aciditas* causa extat primariâ omnium affectuum quibus tenera ætas excruciarî solet, totum Curationis artificium in Acido expugnando unicè versatur. Sanè nebulæ quamplurimæ oculis tyronum obduci possunt, quo minus veritas sedulo indagatori patefiat. Cæterum si quod verum est candidè pronunciare fas sit; neque operam & oleum perdere efflagitemus, quæ ad Acidum expugnandum rectâ tendunt, sola Curationem promovent, quæcunque verò eò non spectant, tenera Infantum corpuscula magis, vel minus, saltem laceffunt.

Verùm *Acidi* tractatio duâbus solummodò *Intentionibus* innititur. Nempè primò; ut *Aciditas præparetur*, atque reddatur idonea, quò melius è corpore eliminetur. Secundò ut Acidum sic ritè præparatum evacuationibus debitis *expurgetur*. Altera sine altera scopum vix attinget; sed vis ambarum, alterius alteri opitulantis, affectus eorum Acutos citò ac tutò amovebit, atque vel diatheses morbosas Chronicas dictas haud parum contemperabit.

Teneræ ætatulæ *Purgatio*, durante scilicet morborum Acutorum vigore, primâ facie discriminis plena, & supra vires esse apparebit. Atqui emolumenti certitudo ex methòdo jam describenda pro periculo faciendo apologiam optimam dabit.

Purgatio quidem ipsorum *Adultorum* febribus continuis laborantium eandem periculi simul ac audaciæ speciem inexpertis præ se tulit. Veruntamen eventus ejusdem auspiciatus, nuperis Medicorum aliquot imprimis peritorum experimentis plurimum comprobatus est. Primus autem Catharsæus beneficia *vel in ipsis Febribus* evulgavit incomparabilis ille Februm omnis generis debellator, & Practicus insignissimus Dominus D. Sydenham; qui in *Schedula* sua *Monitoria* tribus ab hinc annis typis mandata *Methodum* suam deditâ operâ exposuit, ad Epidemicam hanc Febrim propulsandam, quæ etiamnum grassatur. Atque ita porro exinde promeritus est, quod nobis videretur, ut nullum unquam sæculum (quamdiu medicinæ ars florebit) ejus nomen conticescat: nempè qui pariter Diaphoreticorum tam apud nostrates quàm externos perperam usitatorum perniciem exitiabilem animo excelso & virili detegere non dubitavit. In operibus suis jamdiu editis, nimirum in *Peripneumonia Notha* (morbo apud nos non ita raro) curanda, ut & in aliis affectibus ingentem Catharticorum usum antea inculcaverat; atque in *Postscripto* Operibus ejus universis pridem superaddito *Febris Hyemalis* nuncupatæ curam in *Purgando* unicè posuerat. Tantus scilicet viri ferè Septuagenarii, ac valetudine maximè infirmâ laborantis ardor in bonum publicum indignè tulit fato jam in procinctu stante impediri, quo minus *Observationes* suas circa hanc materiam omnibus numeris absolutas in *Aurâ illâ Schedulâ* tandem redderet.

Quod

Quod verò *Catharsis* (quanquam inter Arcana Medica haud numeretur, atque mirabilibus Chymix vix quicquam debeat) sit omnium auxiliorum, quotquot ferax hominum Curiosorum inventio unquam excogitavit, revera primarium, inducor quidem ut credam; ob hanc potissimum rationem: nempe quia firmam corporis valerudinem vix quispiam obtinet, aut illasam vel paulisper conservare potest, qui alvum non habet de die in diem *Catharsi Naturali* mediocriter solutam: quæ quidem *Catharsis Naturalis* perindè est necessaria ad vitam sustentandam; ac cibus & potus noster quotidianus ad ipsum corporis nutrimentum. Neque enim ratio vivendi magis requirit; ut pars cibi melior & succulentior per venas lacteas transmittatur; ad debitum nutrimentum corpori præbendum, quam quod pars ejus crassior & deterior (quæ nimis diu retentâ halitus noxios, imo venenatos, sursum emittit) naturâ aut arte per sentinant corporis expellatur. Et profectò eam gloriam sibi *Purgatio* jure acquisivit, ut, ex usu vulgato, nomine *Medicina* amplissimo sola omnium insigniretur.

Septennio nuper elapso mos mihi fuit in *Febris Puerorum*, nec non *Infantum* vel minimorum, secundum methodum jam laudatam *Catharsin* adhibere; licet id in Adultis negligerem: & quantum res ex animi sententiâ successit nequeo facile narrare.

Quamobrem cum primùm *Schedulam* præfatam attentè perlegissem, eadem animi lætitia perfundebar, ac si insignem aliquem favorem à Numine Divino me recepisse contigisset. Itaque facillimè adductus fui ad feliciter experiendam Methodum Catharticam in Adultis, qui ex eadem in Juniorum febribus successus optatos sæpissimè fueram expertus.

Prima autem *Indicatio* in curandis Infantum febribus est, *Acidum* ritè *Præparare*, quò melius id eliminetur. Atque *Acida* debere *Præparari*, antequam potuerint cum *Diapoeia* expurgari; facillè constabit, si naturam *Acidi* paulum expendamus: nempe si incrassandi & coagulandi vim, quâ idem pollet; si generalem obstructiones pariendi causam ex isto parente quàm sæpissimè oriundam; si naturalem omnium liquorum, exceptis maximè spirituosus, in *Acidum* putredinem; si molestiam illam maximam, quâ medici solent torqueri in iis curandis, quorum corpora acido humore multum scatent; sed & præ aliis argumentis si tormina consideremus, quæ *Purgationes* sine corporis *Præparatione* debitâ exhibitas; in habitu in acidum vergente comitari solent.

Scio quòd vox illa, *Humorum Præparatio*, apud Autores complures legi possit. Atque finis propositus fuit, ut *Catharsis* tandem aliquando secutura eò feliciorem eventum haberet. Nempe crassos humores attenuare contendebant; fervidos

temperare, obstruatas vias aperire, vel per poros cutis Diaphoreticis eisdem impellere. Verum ut plurimum huic fini nescio quos Syrupos, aquas simplices destillatas, atque ejusmodi nugamenta adhibuerunt, quæ Præparationi sive Alterationi designatæ nihil prorsus contulere. Interim tempus, quod morbo acuto subjugando apprimè necessarium fuit, otiosè quidem, imò pessimè absumebatur.

Hæc verò qualis qualis *Præparatio* ortum suum, ut opinor, duxit à trito illo, verum non satis intellecto *Hippocratis Aphorismo* §. 1. n. 22. *Cocta, non Cruda, sunt Medicanda.* Atque hujus magni Canonis in alienos à re sensus frequentem contorsionem fuisse causam haud minimam equidem existimo; cur Medici tot celeberrimi multis retro sæculis ne hilum ferè somniarunt de Purgationis beneficio in Febribus Continuis. Nempè cum Februm primi insultus (& maximè postquam ægrotantes lectulo calidiori fuerint aliquamdiu incarcerati,) Cruditatis signa evidentia sæpissimè exhibeant, Medici astantes utut in Praxi aliàs egregiè versati, statim ad sudorifica tanquam unicum Asylum plerumque confugiunt, ad Catharses autem mentionem non minùs ipsi quàm ineptæ nutrices magnoperè exhorrescunt.

Nec me præterit, quòd Autores aliquot de Catharsi in Febribus, sicut & de aliis ferè omnibus, disputationes prolixas instituerint, sed si rem ipsam paucis complecti liceat, potiùs ad implendam paginam, ad animum lectoris occupandum, atque ad doctrinæ copiam ostentandam, quàm ad veritatem ipsam sive illustrandam, sive determinandam verbosè collimarent. Magnum hujusce ævi ornamentum & lumen, *Sydenhamius*, insolitâ animi fortitudine ac ingenio non vulgari præditus, hanc rem de quâ alii planè verba dederunt, tum ratione multiplici comprobavit, tum factis, hoc est, Praxi ipsa plenius absolvit.

Præparatio humorum Crudorum in Febribus usitata, per Alexipharmaca ac Sudorifica, magis ad humores Crudiores reddendos, quàm ad Coctionem veram introducendam spectat. Profectò ista immaturam potius ad mortem præparant, dum Cruditates ex imis corporis partibus sursum ad Caput impellendo, Phrenitides, Convulsiones atque ejusmodi deploranda Symptomata certo certius arcessunt.

In principiis Februm (sive sint Essentiales, sive symptomaticæ) siquidem præ Coctionis lentâ expectatione evacuationes necessarias in crastinum produceremus, tempus illud opportunum sæpe irrevocabile celeri pede præterlabitur. Tempus illud, quo fundamentum omne Curationis secuturæ illico jaciendum fuit, quo demùm vires constant, quo ferè solo evacuationes omolumento esse possunt, sub Cardiacorum insulsa administratione,

stratione, vel Chymicorum febrifugorum fallaci experimento, paulatim fugit, atque æger nuperrimè athleticus, furibundus nunc denique redditus, miserrimè perit. Adhæc affirmo, quòd non obstante hominum cæco præjudicio, evacuationes opportune celebratæ Urinam, quæ Cruda apparuit, ad Coctio- nem exoptatam, atque unà ægrotantem ad incolumitatis pro- piores conspectum citius ac certius ducat, quam quodlibet aliud quantumcunque illud fuerit, quod nobis innotescit, hu- mani ingenii tentamen.

Preparatio igitur, de qua nunc agitur, nequaquam est aggre- dienda *Sudorificis* propriè dictis, hoc est, corpus excalefacienti- bus, quæ nullo nomine teneris Infantibus aut puerulis profunt sed multifariam lædere deprehenduntur. Quandoquidem res prorsus temperatæ Aciditatem prædominantem securè absor- bebunt, ebullitionem paulatim lenient, atque Anodyna poten- tia ac tuta sunt evasura. Talia sunt: *oculi & chela cancrorum, testa ostreorum, concharum, os sepie, cortices ovorum, creta, corallia, corallina, margarita, mater perlarum, lapis Bezoar uterque, c. c. ustum, ebur ustum, os è corde cervi, rasura c. c. unicornu, bolus Armena, terra sigillata, lapis hæmatites, &c.* Inter composita, *pulvis è chelis 69. compositus, lapis è Goâ, species Confectionis de Hyacintho*, facilè primas obtinent.

Ante omnia hîc animadvertam, quòd, nè liberalitas Medi- corum versùs egenos summè necessaria quoquo velo retardetur, pretiosa illa medicamina ex *Indiis* longè advecta (quantum in me est observare) non magis benignos effectus edant, quàm quæ viliori constant pretio, & quæ, in usum humani generis multiplicem, nunquam fatis colenda Divini Numinis Providen- tia ubertim suppeditavit.

Eapropter etiam *Magisteria* lapidis alicujus pretiosi apud multos amplissimis præconiis celebrata, nullis ego laudibus efferre possum. Certè nativas quæcunque sunt vires alienis commutarunt. Quæ potenter absorbere Acidum apta nata priùs fuerunt, Acido-dulcia jam reddita, Arti planè debent, quod ad idem minùs valeant.

Nullam mentionem consultò feci *Salium Volatilium*, five sint *Oleosa*, five *Spirituosa*; non *Bezoardici Mineralis, Lunaris, aut Solaris*; non *Spiritus salis Armoniaci*, non *Cornu Cervi*: quorum tamen Spirituum usus haud prorsus improbandus est vel in tenellis: nempè quia acidum absorbendi facultate excel- lunt, verùm eos summâ cum cautione in tenellis usurpandos esse, propter calorem non exiguum eosdem concomitantem, adverti velim. Ideoque nec elogiis hîc sunt prædicanda *Salia Lixivialia*, neque *Aqua Cardiaca* calidiores, quales *aqua pæo- nie composita, epidemia, cœlestis, mirabilis, cinnamomi fortis, & similes* qualescunque, nisi hæ minimâ quantitate aliis tem-

perationibus adeò diluantur, ut vis earum calefaciens saporì ferè insensibilis fiat. Etenim quæ corpus valdè calefaciunt, quocunque nomine honorifico ea nobilitentur, ceu pretium aliquod inæstimabile præ se ferant, ceu salutem ferè immortalē fronte durā promittant, corpuscula puerorum, & multò magis Infantum, facilè colliquabunt, naturalem omnem calorem vel sensim depopulabuntur, vel in febrilem tandem vertent, ac denique tenerimæ ipsorum ætatulæ non magis conveniunt, quàm lacticia & panatellæ stomachum aratoris oblatrantem poterint compescere. Quibus ductus rationibus *Galenus* usum *Theriaca* ipsius, utut ritè præparatæ, quam tanquam unam ferè omnium *Panaceam* amplissimis laudibus in cælum usque sustulerat, Pueris tamen Sanctè interdixit.

Quòd prædicti Pulveres Temperati Acidum absorbere soleant, est res ita vulgò nota, ut probatione nullatenus indigeat. Quòd verò *Anodynorum* tutissima, ut & semper certa & indubitata in *Torminibus Puerorum* ea sint futura, luculentissimè apparebit, si dosi multùm liberaliori quàm vulgari, hoc est, sufficienti ad finem propositum exhibeamus. Adhæc, audaçter eloquor, quòd prædicti pulveres rectè exhibiti Tormina eorum quæcunque, & inquietudines undecunque natas, nisi ob partium Principalium insignius aliquod vitium nihil spei ex medicinis qualibuscunque sit reliquum, eadem certitudine compescuerint, quâ certi esse possumus *Rhabbari* vires Purgativas demùm futuras.

Si in violentâ aliquâ inflammatione aut turgescentiâ humorum tantummodò sex uncias sanguinis Adulto detraheremus, cum viginti ad minimum fuerint necessariae, non est quòd Venæsectionem tanquam minùs propriam Curationi inculpemus, sed parcior illius Remedii potentissimi usus est unicè incusandus. Similiter si pulverum prædictorum uncia una aut altera fuerit requisita ad ægri tudines Infantum quibuscum corripuntur demulcendas, quid magni ex drachmæ unius aut alterius (eodem temporis spatio quo uncia fuit necessaria) usu imperfecto, liceat expectare? Medicamentorum exquisita notitia est exigua, nè dicam minima, pars boni & periti Medici. Usus medicamentorum rectus ad intentiones Medicas integrè satisfaciendas, adaptatio tum generis, tum quantitatis medicamentorum particulari ægrotantis temperiei, idque à morbi præsentis perspectâ penitus naturâ; dignotio temperamenti consummata, & potissimùm in Adultis an sit sanguineum, an verò Melancholicum; an scilicet febris sanguinem maximè exagita-verit, an verò Spiritus ex tumultu deficient, & vires fuerint enervatæ: denique Diætæ recta institutio, sunt omnia longè excelsioris momenti ad Medicum Optimum stabiliendum, quàm Præscriptorum Medicinalium apparatus, undecunque

collectus fuerit, numerosissimus. Sin illud minùs verum fuerit, Pharmacopola Receptorum Doctissimus Doctorem eruditissimum in re Medicâ facillè superabit, ipsum Pharmacopæum servulus garrulus confestim æquiparabit; nec non nutricula, aut saltem locutuleiæ, & compotrices fæminæ libris Receptorum Hæreditariorum turgidis jamdiu locupletatæ, palmam tum à Medico quantumvis docto, tum à Pharmacopæo in Præscriptionibus Medicis utcunque versato, fortè fortunâ reportabunt.

Verùm ut institutum prosequar, *Infanti anniculo Febricitanti*, aut *Torminibus* (ut plerumque fit) *excruciato*, hujusmodi præscriptionibus succurrere soleo.

℞. Pulv. è chel. 69. comp. margar. pp. ā. 3j. M. F. pulvis in vj. p. æ. dividendus.

Vel ℞. Bezoard. Orient. margar. pp. ocul. 69. pp. ā. 3ss. Specier. confect. de hyacin. 3j. F. pulvis similiter dividendus.

Vel ℞. Pulv. è chel. 69. simpl. 3j. ocul. 69. pp. 3ij. cochinnell. gr. vj. M. F. pulvis tenuissimus in vj. chartulas dirimendus. Sumat unam quamprimùm, repetatur (si res urgeat) bihorio post, ac deinceps quartâ quâque horâ, nisi somnus intercedat, per duos primos dies. Exhibeantur verò Pulveres, in cochleari Julapii sequentis, superbibendo cochleare alterum.

℞. Aq. lact. alexit. 3iv. ceras. nigr. 3ij. pæon. comp. epidem. ā. 3ij. Sacch. perlat. 3ss. M. F. Julap.

Vel ℞. Aq. puleg. lact. alexit. ā. 3iij. Syr. caryoph. 3vj. M.

Vel ℞. Amygd. dulc. excort. n. x. contund. in mortar. sensim affundendo aq. hord. aut. aq. lact. alexit. 3ss. colatur. adde aq. cinnam. ten. 3vj. Sacch. albiss. 3ss. M. F. Emulsio.

Nonnunquam Julapio summè Perlato (omissis aliis) uti soleo, vas diligenter agitari monens, antequam effundatur.

℞. Aq. ceras. nigr. 3iv. totius citri 3ij. mirab. margar. pp. ā. 3ij. Sacch. albiss. 3ss. M. F. Julap. Perlato; de quo capiat cochlearia tria, ut priùs.

Sin molestâ Tussi opprimatur Infans, capiat subindè de Mixture aut Linctu quodam molliori cochleare dimidium, interim pulveres supra scriptos parciùs assumens.

℞. Corallin. pulv. è chel. 69. simpl. ā. 3jss. Syr. capill. Ven. de althæā ā. 3j. de Balsam. Tolut. 3ss. aq. papav. rhæad. 3ss. ad diluendum. M. Bolus Armena sæpè talibus propriè admiscetur, utpotè catarrhos in pulmones depluentes potentissimè sistens. *Succus Pulegii*, in quo calefacto solvitur saccharum candum,

dum, paucis remediis cedit. *Oleum amygdalarum dulcium* etiam optimè conducit, si palato infantuli paulum arridere deprehendatur. Item *Sulphur vivum*, aut *flores sulphuris* (mirà exsicccandi, penetrandi, imò & compactos humores in quâcunque corporis parte discutendi, facultate præditi) acidum absorbentibus additi, in habitu phlegmatico, maxime sunt ex usu. Neque enim *Sulphur* noxiam aliquam aut deleteriam facultatem obtinet (prout *Crato*, alique egregii nonnulli viri immeritò quidem somniarunt) sed potius vi alexipharmacâ, expulsiâ, & corruptelæ humorum oppositâ, maxime valet.

Repetitio *Pulverum* prædictorum rarior, vel frequentior, non est exquisitè definienda nisi pro ratione symptomatum, quatenus aut mitiora sunt, aut graviora. Id duntaxat repetam, tormina omnia, inquietudines, & vigilias Infantum, Testaceis aptè exhibitis æquè certò demulceri, ac dolores aut vigilias adultorum ipsis Narcoticis ad tempus tolli.

Hic autem, qui vel *Praxin Medicam* mediocriter delibaverit, objiciat, quòd ejusmodi *Pulverum* exhibitio nihil Novi præ se ferat. Cui duntaxat refero, ineptum quidem, insipidum, parcissimum eorum usum, atque nulli omninò intentioni ritè satisfactorium, diu nimisque fuisse pluribus notum: at verò neque tam repetitam, neque tam magnam eorundem dosin, neque subsequentem purgandi necessitatem fuisse hætenus literis consignatam. Nota est fabella) quàm & quicumque volet ad rem hanc nostram transferat) de lepido quodam, qui cum astantes gloriosè provocasset, ut ovum alterutri extremo immobile collocarent, neque quisquam eorum, varia tentans, mysterium penetrare valeret, ipse utrumlibet ovi extremum mediocriter frangens, admirationem omnem derepentè tollebat, & simul risum commovebat. Id quippè cognitum, toti sodalitio jam fuit facillimum.

Tertio die à quo sum advocatus, nisi *Variola*, *Morbilli*, aut *Febris Scarlatina*, caput aitollant, purgandum esse præcipio, nempe *infantem unius anni*, in hunc ferè modum:

℞. Syr. de cichor. cum rheo ʒij. rhubarb. el. pulv. gr. xv. aut ʒj. aq. lact. alexit. ʒj. vel cinnam. ten. gut. xxx. ad diluendum. Misce.

Vel ℞. Syr. de rhamn. cathart. ʒjss. vel ʒij. pulv. diasen. gr. viij. M.

℞. Pulv. Comit. *Warvicens.* in nuperrimâ editione *Pharmacopœiæ Londin.* descripti, aliis pulv. *Cornachin.* gr. vj. Sumat in cochleari aq. ceras. nigr. sacchari tantillo edulcoratæ.

℞. Amygd. dulc. excort. n. iij. Contund. in mortar. marmor. sensim affundendo aq. hord. aut aq. alicujus simpl. ʒj. vel ʒjss. colat. dissol. mann. opt. ʒijj. vel ʒjss. M. F. Emulsio cathartica.

℞. E'cc.

℞. Elect. lenit. ʒij. vel iij. solve in aq. lact. alexit. ʒj.

In symptomatis αἱμότοις, ex summâ humorum putredinē oriundis, sæpè ex usu est *Æthiopis Mineralis* inferiùs descripti grana vj. vel Mercurii dulc. gr. iv. admixta in mortario vitreo, cum florum sulphuris tantundem, in Syrupi alicujus grati cochleari parvo, nocte catharsin præcedente, exhibere.

Si ægrotus infans ad tres vel quatuor annos jam assurrexerit, vel si Dentitionis negotium sit maximâ ex parte absolutum, & præsertim si lumbricorum aut putredinis humorum gravioris aliquamdiu contractæ sit suspicio aliqua notabilis, Bolus ex istiusmodi præparationibus apprimè conveniet, atque potest confici, cum mivâ cydoniorum, vel cum cortice citri condito, per setaceum trajecto.

Ejusmodi Boli illis haud parum conducunt, quorum alvus est vulgò constipata, & medicamentis difficiliter solvitur, utpotè Præparantes, quo Catharsis manè insequenti instituenda faciliorem ac meliorem protinus edat effectum.

Nonnunquam etiam regioni umbilici *Emplastrum* sequens, aut consimile, adhibendum impero.

℞. Aloes Succotr. ʒj. fol. sabin. summit. centaur. min. flor. chamæm. pulverat. ā. ʒj. terebin. Ven. qs. f. Empl. cujus margini illinatur paulum Emplastri è Cymino, quod meliùs parti adhæreat. Interdum & cæteris Colocynth. ʒj. addere licet.

Nullum omnium medicamentorum Purgantium novi magis accommodum ætati puerili, magisque ex se innocuum notissimo, atque usitatissimo *Rhabbarbaro*, quod febrium tenellorum materiam blandè admodum, & tutò subtrahit, quod ventriculum, imò & totum corpus vitiosis humoribus prægravatum, tum leniter expurgat, tumque strenuè corroborat, quodque eo nomine infantibus, pueris, prægnantibus, senibus, & ex morbo aliquo jam imbecillis, maximè quidem convenit. Titulum *Hiera Rhabbarbarum* profectò æquiùs meretur, mirè collaudatâ apud veteres, nec non à recentioribus etiamnum celebratâ, & in Pilulis omnibus Officinalibus locum primum, sive basin, tenenti *Aloe*, quæ ob amarorem suum insignem non exiguam laudem quandoque postulat, verùm ob acrimoniam, corrosionem, & calorem quem corpori summum impertit, aliquam subit, nec immeritò, infamiæ labem.

Ab operatione Lenitivi alicujus purgantis, Pulvis prioribus consimilis est vesperi injungendus, & postea repetendi sunt ter vei quater in die; temporibus opportanis, pro duabus aliis Nyctemeris; & rursùm tertio die iteranda est Purgatio, cujus quantitas tunc demetienda est pro ratione operationis priores.

His ritè peractis plerumque cessant graviora omnia symptomata, vel saltem multum leniuntur, ut proindè in vado jam res sit, quæ in extremo discrimine paulo ante fuerat.

Pueris aliquantùm provectioribus eadem Methodus (sub quacunque Forma perficiatur) humores primùm Præparandi, dein Expurgandi, tutissimo usui esse potest, proportionem alterutrius medicamenti, secundùm Ætates, diligenter observatâ.

Notandum est, quòd prima Catharsis quam Pueris Febricitantibus adhibemus, sit non tantùm è Lenitivis, verùm etiam dosis eorum plerumque sit mitior, quàm aliàs fieri debet; quodque nocte primam Catharsin præcedenti Enema mitissimum è lactis vaccini unciiis quatuor saccharo dulcorati, & salis tantillo addito in alvo altricatâ, sit nonnunquam injiciendum.

Insuper ad vim primæ istius Purgationis accelerandam, atque defectum medicamenti Cathartici (si quis tunc sit) supplendum, *Crystallorum Tartari* scrupulus unus, aut alter, in cochlearibus aliquot jusculi avenacei tenuioris, aut similis, solutus, tutissimè atque efficacissimè exhiberi potest.

Verùm imprimis cavendum, quòd *Crystalli Tartari* sincerè, & ritè præparati, in usum vocentur, non autem adulterini isti, & vulgò venales, quorum pretium ferè idem est, ac *Tartari ipsius Crudi*.

Si Infantem carnosum, obesum, aut temperamento humidissimo atque in acidum degeneri constantem, ægrotatio aliqua difficilis (idque tempore brumali potissimum) corripiat, ut putredo acetosa duabus Purgationibus in hunc modum exhibitis nequeat in totum superari, tunc in eadem methodo ad vicem unam aut alteram adhuc persistere oportet, donec ægritudo omnis penitus evanescat: nisi quòd diei unius aut alterius intervallum præfatis diebus, in quibus Pulveres Acidum alterantes erant exhibendi, debeat superaddi.

Nec incommodi quicquam observare unquam potui ex toties repetitis Purgationibus in temperie contumacissimâ, sed vires prius enervatæ gradatim redintegrari sunt semper visæ.

Id solummodò cavendum in Puerulis Purgandis, quòd nulla unquam occasio, quæcunque ea sit, viribus fortiozem Catharsin iis adhiberi postulet.

Quamobrem hîc præterire non possum quæ maximus rei Medicæ magister, *Hippocrates*, in libro de Medicamentis Purgantibus scitè, sed minùs rectè intellecta, didicit: Quicumque igitur à febris fortibus corripitur, his medicamenta purgatoria dare non oportet, donec remiserit febris. Sin minùs, saltem non intra quatuordecim dies. Carnes enim ipsorum & ventres, quum calidi sint, medicamentum assumunt, & nihil depurgantur, & febris major fit, & color evertitur, & morbi regii speciem præse ferunt. Commotâ enim bile, & non purgatâ, non sorbere vult ager, neque bibere, sed omnia abominatur, & plerumque perit. At si hac die superstes maneant, & unâ cum purgatione remittat febris, sanus fit. Quapropter in febris vehementibus medica-

menta

menta purgatoria exhibere non oportet. Verum si alicui opus fuerit, infusum per Clysterem adhibere potes, quotiescunque volueris. Hoc enim minoris periculi est.

In his verbis Magistri nostri Observandum est. 1. Eum verba facere de *Febribus Adultorum*, quæ fortes, vehementes, atque Ardentissimæ esse solent, non verò intelligenda esse de *Febribus Infantilibus* aut *Puerilibus*, cujusmodi sunt naturâ mites, & minùs ardere aptæ. 2. *Medicamenta Purgantia* sui temporis fuisse vehementia, fortissima, nec non dicta Deleteria, ut *Elaæzerium*, *Colocynthida*, *Helleborum*, & similia; nostrorum verò Lenitivorum pleraque Mitissima, imò maximè Temperata, si non quædam actu Frigida, fuisse ejus sæculi sapientibus adeò incognita, ut *Antipodes*, ut *Novum Orbem*, ut denique *Artem Typographicam*. 3. *Hippocratem* loqui de *Febribus* in naturali suo statu, & sibi alias permissis, sicut & descriptiones suæ Morborum Epidemicorum verissimè atque accuratissimè sese habent; non verò de *Febribus* intelligi ipsum fas est, quatenus Ars futurorum sæculorum, & maximè præsentis hujusce sæculi, utcunque invidis præsentia malè audire solent, provectior quidem & maturior (quod posteri gratâ memoriâ, ni maximè fallor, recolent, & faciliè confitebuntur) tandem didicit, eas ad purgandum ritè Præparare, atque earum truculentiam liberaliori Adultorum venæsectione, die præcedenti catharsin habitâ, multùm temperare, aut etiam perdomare. 4. Considerandum est, *Hippocratem* hîc docere, quòd si Febre detentus medicamentum Catharticum assumat, atque ejus diei periculum fortè effugiat, ipse statim, id est, eadem ipsâ die in sanitatem incolumis redeat. Quod verum quidem esse, & Pueros Febricitantes eadem ipsa die, ab operatione primæ Catharses absolutâ, symptomata febrilia universa, (id autem imprimis tempore verno aut æstivo) statim excussisse sæpè sæpiùs vidi.

His itaque præmissis dico, *Hippocratem* rectè sentire, de Purgantium medicamentorum deploratis affectibus, prout *Pharmaca* sui sæculi fortissima in *Febribus Ardentibus* imperitè, nempe Venæsectione haud præmissâ, exhibebantur. At verò si in Adultis, & præsertim Sanguineis, aut Athletico temperamento donatis, die Catharsin præcedenti, sanguis liberali manu detrahatur, atque Lenitiva nostra proximâ exhibeantur; aut si Juniorum corpora Testaceis, & ejusmodi acidum contemperantibus Præparentur, quo meliùs causâ Febris primaria radicitùs expurgetur, via ad sanitatem celerior, imò securior sternitur, quàm Cardiacis aut Diaphoreticis quibuscunque fieri potest.

Videtur autem mihi (ut id obiter dicam) ea esse vera & principalis ratio, cur Catharsis apud Medicos benè doctos in Acutis Morbis hætenus ita malè audiverit: nempe quia iidem
 plaustrum

plaustrum equis, ut aiunt, *præponere* solerent, hoc est, Catharticum Venæsectioni præmitterent, aut saltem posthabita sectione venæ, ubi apprimè necessaria fuerit, Catharticum solum, idque è fortioribus, temerè propinarent.

Quod ad *Venæsectionem Puerorum* attinet, quamvis materiæ Febrilis in Pulmones metathesis insignior, & *Tusses Convulsivæ*, eam in minimis Infantibus quandoque exigant, tamen apertè constat, eam non esse medicinam iis naturâ consentaneam, neque magis huic tenerimæ, quàm decrepitæ ætati accommodam. Et proindè minimè necessarium duco ejus auxilium implorare in quibuscunque Infantum affectibus, nisi in Tussibus istis Convulsivis, vel ubi Febrim subito exortam Tussis importuna concomitari solet; nisi & in Contusionibus gravioribus, quæ nonnunquam contingunt. Etenim rarò aut nunquam Infantes victu tenuiori & minimè lauto nutrirî soliti verà Plethorâ (utcunque fuerint floridi) laborare sunt habendi. Humiditas iis inest, quâ diffluere omnes solent, atque ejusdem Humidi in Acidum præternaturalis ac facilis conversio, est omnium illis ægritudinum causa. Neque credam, sanguinem corpore eductum posse Humidum temperamentum, idque præsertim in Acidum jam degeneratum, propriè corrigere.

Sunt qui pertinaci Contradicendi cupiditate ducti omnimodum mittendi sanguinis usum, vel in Adultis, incusant aut reformidant. Nimirum hi sunt *Helmontii* illius nunquam iracundi, & rationi medicandi veteri semper amicissimi, sequaces discipuli; *Arcanorum* tantorum fortunati hæredes, ut nec Ars Medica, nec Respublica eorundem Notitiâ unquam fuerit digna. Nimirum & hi sunt qui *Chymia* cujusdam non vulgaris, Medicis omnibus peritis planè ignotæ, quæ non nisi mirandos effectus producere solet, *Adeptos & Philosophos per ignem* sese vendirant.

Testacea omnia validè exiccant, eaque de causa affectibus ab humiditate nimia pendentibus, sicut & naturis eadem abundantibus, propriè conveniunt. Puerorum autem temperies humidissima est, eò quòd omnium mollissima. Quin & leviusculâ astringitione sunt eadem prædita, quæ ustione deperditur, quanquam ustio calorem, imò & acrimoniam non exiguam impertit, quod in Calce viva, ut & in Chymicis quamplurimis medicamentis, manifestò apparet. Cæterum & Aciditatem potentissimè obtundunt, quæ humiditatis aqueæ putredinem perindè sequitur, ac ignem calor. Porro *Testacea* nullam calefactionem teneris corpusculis præbent, qua potissimum consideratione ductus eorum usum omnibus aliis medicamentis in Puerulis curandis longè antepono.

Sed est & aliud, propter quod hujusmodi *Testacea* in Pueris tractandis prædico. Venter ipso fermento quodam voraci, ne dicam insatiabili, imbuitur, cui tantisper compescendo

pescendo Liquida sola minùs valent. Siquidem aut obtundi debet Butyro orificio ventriculi superiori diu innatante, aut panatellis, vel fartis farinaceis, haud ita confestim ventriculo depulsis, nutriri discupit. Atque ægrotantes Puerulos non semel observavi vix alia causa languescere, quàm quòd eos Nutrices victu tenuiori ac nimis liquido reficere solerent. Quapropter Testacea multis nominibus Puerorum naturæ sunt idonea, neque impressionem five alterationem quam in ventriculi regione faciunt, ita celeriter ac liquida medicamina quæcunque deperdunt.

Ut nihil dicam de Avibus quamplurimis Picæ five appetitu depravato (quod Pullariis notum) debilitatis, quæ arenâ cibo inspersâ, atque unâ deglutitâ citò convalescere solent.

Testaceorum nomine, non solùm propriè dicta intelligi, sed & Corallia, Cretam, Corallinam, Bezoar utrumque, & similia, eadem ferè facultate Acidum absorbendi conspicua, & naturis affinia, licet pleraque stirpis prorsùs alienæ designari volo.

Hujusmodi medicamenta quidem diu in usu Medico fuerunt, verùm usus eorum rectus, & naturæ puerili maximè accommodus, aut nullatenus innotuit, aut opem ferè nullam hæcenus tulit. Perminuta enim illorum dosis planè effecit, ut ad alia minùs tuta, imò naturæ puerorum contraria & noxia (intelligo Opiata) quilibet Medicorum, in Vigiliis & Doloribus compescendis, jamdiu transiret.

Atque hic me non fugit scomma quoddam super hac re à Medico celeberrimo in me olim missum. Nempè cum ad subveniendum Puero Nobili, maximarum facultatum hæredi, curæ meæ demandari solito, & febre periculosissimâ tum languescenti, meo monito accerseretur, atque ille Narcotici exhibitionem statim proponens, me ejusdem usui maximè reluctan-tem inopinatò offenderet, tu inquit, more exoleto, non hodie-
no, si ita sit animus, medicinam facere videris; cui ego: neque, ut mos incescit, Pueris medicinam quidem aut facio, aut unquam me facturum credo. Cùm enim ex prædictorum usu, non minùs certus sim, imò longè certior (nì plurimùm fallor) & saltem tutior, in Torminibus compescendis, vigiliis sublevandis, doloribus quibuscunque leniendis, & denique in diarrhæis sistendis, ac est quilibet alius (quantumlibet Narcotica vulgo æstimantur) cum maximo vitæ discrimine, per id genus medicamenta.

Nullus, quod scio, Opiatorum insanus admirator eorum usum in Debilibus, imò Debilissimis naturis unquam laudavit; licet in eisdem nonnulli Opiatorum usum tacitè persequerentur. Nempè Proverbium illud animo tenaci fortè complectentes, quòd Mortui obmutescant. Verumenimverò cùm Pulsus juniorum sit debilissimus, temperies naturâ tenerissima, & vires
sint

sint admodum infirmæ, neuiquam mihi constat, cur incertis & periculosis medicamentis, quando tutiora, imò tutissima sint æquè in promptu, ægrotanti Puerulo subvenire contenderemus.

Adjiciam & illud, quòd ex quo mihi abundè innotuit *Testaceorum*, atque ejusmodi, vis prorsus *Anodyna*, imò *Infantibus Soporifera* (dummodò dosi ad finem attingendum requisitâ tum exhibeantur, tum repetantur) vix quæpiam eorum ægritudo, quantumvis dolorifica, minimam *Narcoticorum* propriè dictorum delibationem postulare mihi visa est.

Ut autem in nullis Infantum affectibus pharmacia *Opiatica* est probanda, ita neque in eisdem *Medicamentorum Calefacientium* (quantumlibet nomine *Cardiaco*, aut *salutifero* vulgò inscribantur) usum, saltem liberaliorem, laudare unquam possum. *Cardiaci* nomen affabrè, & singulari artificio inventum fuit, ad mulierculas omnes blandè demulcendas, ad facilem captum ruricularum sæpè à medicis peritis longè habitantium, atque à bonis in vicinia matronis medicinam *Eleemosynariam* cum laude facientibus *Cardiaca* ad omnes morbos reportantium, & denique ad Ignorantes universos summâ oblectatione nunquam non perfundendos. Quis enim ex *Cardiaco* propinato malum aliquod suspicetur? Et tamen res est aliquantum dubia nonnullis emunctæ naris Medicis, an eorum qui citra violentiam diem obierunt, *plures ex Morbis vel Cardiacis revera interierint*. Quicquid enim morbi symptomata exasperare solet, sitim augeat, linguam aridam facit, aut quoquo modo febrilem flammam intendit, naturis omnium tenerrimis, & vires illatæ injuriæ ferè nullas opponentibus minimè quidem convenit. Et profectò diversa nocumenta, nè dicam exitialia, ex regimine puerorum Calidiori iterum atque iterum supra adverti, cum ex usu *Temperatorum prædictorum*, quotiescunque is fuerit, ne unum quidem incommodum observare unquam licuerit.

Hic Objiciet aliquis, quòd ex durâ, & penè Saxeâ medicamentorum prædictorum substantiâ, *Obstructiones* necessariò progignantur, quòdque res ejusmodi indolem Puerorum tenerrimam, & vias omnes minimas, propter partium exiguitatem, procliviores *Obstructionibus* reddere debeant.

Cui dubitationi quò meliùs satisfaciamus, considerandum est, *parentem Obstructionum* solemnem & legitimum esse *Acidam Intemperiem*, quam sæpè contrahere solent *Infantes*, ex ipsa Aeris frigiditate, atque ex temperamenti solâ teneritudine, utut victus tenuissimi, ac limpidissimi ratione utantur. Ideò & quæcunque *Acidam Intemperiem* corrigunt, contemperant, aut obtundunt, & *Coagulationes* solvere apta nata sunt (quod imprimis ejusmodi res faciunt, & sine caloris tantilli additamento) *Obstructionibus* submovendis, & reliquæ symptomatum catervæ

intervæ ex hac anfa pendentium citò devincendæ maximè sunt idonea.

Alii fortasse crimini dabunt, quòd abdita, & in Scholis Medicorum jamdiu celebrata de *Crisibus* doctrina interim negligatur, quodque *Dierum Criticorum computatio* veteribus ad unguem instituta, & ab iis, qui res minùs intelligibiles maximè admirantur, etiamnum prædicata, in oblivionem nobis abeat. Subjicio igitur, cum *Crisis* sit repentina mutatio in morbo facta, vel ad salutem, vel ad mortem, eam, quatenus summâ diligentiam observare licuit, ab ipsa Curationis Methodo (idque maximè in tenellis, de quibus hic res agitur) in totum pendere, atque à solertiâ artis vel imperitiâ aut accelerari, aut produci. Etenim cum Evacuationibus generalibus tempestivè adhibitis Curatio principaliter innitatur, Cruditates febrium committentes citiùs, quàm aliàs fieri solet, concoquuntur, pars materiæ morbificæ statim eliminatur, & reliqua viribus impar medicamentis deinceps administratis faciliùs cedit. At verò cum *Diaphoreticis*, & *Cardiacis* dictis exagitari soleant humores, aut in majorem confusionem spiritus quotidie subvertantur, atque res permittatur solis *Enematis*, quæ ultra crassa intestina integris viribus nunquam transgrediuntur, uti *Concoctio*, ita *Crisis* ipsa, jure merito post nimiooperè doctam & solennem medicamentorum quamplurimum pompam serò, imò tardissimè est expectanda.

Ut verò finiam, *Crisis* nihil aliud quidem videtur, quàm ultimum naturæ conamen reliquis omnibus viribus materiam morbificam per locos convenientes tandem evacuare. Idque apud nos sæpissimè contingit per *Sudores*, nimirum ob præposterum regiminis calidioris usum. Fit etiam sæpè per *Hæmorrhagiam*, per *Alvi fluxum*, per *Vomitum*, & nonnunquam per *Urinas*. Quæ omnia concludere efficiunt, quòd Natura ipsa, Medicorum Optimus, & Sapientissimus, nullam aliam Febres judicandi rationem, nisi quæ debitis *Evacuationibus* perficitur, aut vult unquam intelligere, aut conari.

Multa nuperis hisce temporibus variè sunt conscripta, atque argumentis disceptata, de insigni *Præcipitantium* usu in medicina, quasi omnes ægitudines quibuscum homines confluantur facillimè abigerentur, si *Præcipitantis proprii* & *Specifici* cuique morbo maximè accommodati dignotionem exquisitam nos haberemus. Notandum est autem, nos impræsentiarum agere de *affectionibus Puerorum acutis* & febrilibus, qui vitæ eorum de repente interminantur, non verò de *Chronicis*, qui medicanti longas dant inducias, atque novas rerum facultates curiosè experiri tutiùs permittunt. Rursùm *Præcipitatio* est separatio particularum crassiorum, quæ vi solventis Acidi in liquore aliquo claro imperceptibiles suspendebantur, ast ope acidum infrin-

gentis,

gentis, vinculis jam solutæ, ad fundum depelluntur. Porro *Cruditæ*, quæ in febribus apparere solet, nobis quidem videtur esse prædominantis Acidi genuinus effectus: *Cochio* verò acidi multum infracti, atque naturæ vincentis signum. Et proinde *Catharsis* arte sollicitata Cruditates fursum prius latas versus fundum corporis deorsum impellit, & videtur præ omnibus aliis medicamentis propriè *Præcipitare*, quò eadem per alvum vel urinas tandem exonerentur. Quinetiam quodcumque aliud medicamenti genus (tamen si Speculatores, Philosophos se nuncupantes, longè aliter sentiunt) *Præcipitandi* rationem aliquam habet, vix aliam ob causam, nisi quatenus quodammodo *Catharticum*, illum effectum unquam producit. Neque enim *Præcipitatio* in corpore diversiformi, atque totidem succis & humoribus, tot ductibus & anfractibus constanti, eadem aut celeritate aut certitudine transigi posse intelligenda est, qua Præstigiator Chymicus instillationibus varii generis in suos liquores, vel colorum mutationes planè & mirabiles molitur, vel *Præcipitationes* dictas *Magisteria* quantocius conficit. Quandoquidem igitur *Febris* partes vitales, & maxime superiores, intentare solet, neque experimentis incertis aut periculosis moram aliquam relinquit, prudentis medici certè erit, qua potest efficaci methodo, materiam febrilem non modò levioribus aut fictitiis *Præcipitantibus* demulcere, quin & veris & genuinis, hoc est, *evacuationibus* opportunis, quam primum fieri potest, radicitus extirpare.

Cum verò per plurimos Medicos famæ celebritate admodum conspicuos, jamdiu, imo etiamnum, serpsit consuetudo fugam omnium ferè *Februm Sudorificis* maturandi, non abs re erit hic pauca quædam eo spectantia nunc subnectere.

Ut primum quempiam *febre Epidemica* correptum vident, de *Malignitate* nescio qua protinus somniant, atque *alexipharmicis* & *diaphoreticis* haud parum calidis *Malignitatem* illam propulsare indefinenter contendunt. Interim *febris* ex sua natura sæpissimè mitis, nec mali omnino moris, ex ipsa *Methodo* verè *Maligna* (si quæcunque alia) solet effici. Etenim cum serum sanguini per venas & arterias transferendo debitum *Sudorificis* importunis ita penitus exhauriatur, nil mirum est crassiores sanguinis partes in motu suo interrumpi, ac quodammodo stagnare, *Pulsus* exindè debilitari, atque inæqualem, undosum, tremulum, formicantem, aut intermittentem reddi; *Urinas* insuper eadem de causa paucissimas esse, aut *Cruditatis* summæ indicia exhibere; ac denique notas *Malignitatis* primarias, nimirum *Petechias*, *Maculas Purpureas*, & quandoque *Stigmata Pestilentialia*, (varios *Gangræna* fientis aut facti gradus) sese ostendere solere. Nempè habitus corporis humido multo prius perfusus, & benigno calore constans, sub regimine calidiori statim

statim exarescit, adurit, atque æstu accerrimo prorsus torretur: ut proinde neque lymphæ irrigandis continuo partibus destinatæ copia sufficiens restet, neque sanguis crassior jam redditus, & passim stagnando idoneus, per vasa circuitiōni perenni ad vitam sustentandam necessariæ inservientia amplius fluere aut moveri possit.

Illis autem qui *Malignitatis* infælicem notionem & retinere volunt, & cæcè deperibunt (utpotè nomē funestos Ignorantiæ Epidemicæ effectus tutissimè celans) propono considerandam communem *Turcarum* Praxin, à Mercatoribus fide dignis mihi concreditam, indoctam quidem, sed verè rationalem, quinimò naturalem, in curanda ipsa *Peste Malignarum* omnium *Februm* facile principe, per *succum limonum* in omne jusculum liberaliùs instillatum, per frusta *limonum* saccharata ore frequenter masticata, & per potum apud eos vulgatissimum, dictum *Sherbett*, hoc est, per ipsum regimen frigidissimum: utpote quibus *Mithridatum*, *Theriaca Andromachi*, *radix Serpentaria Virginiana*, & cætera nostrorum remedia calidissima, *Alexipharmaca* nuncupata, bonis auspiciis sunt planè incognita, aut in nullo numero saltem habentur. Neque igitur mirum est, *Pestem* (cujus terror nostratum animos fulguris adinstar longè latèque percutit) apud ipsos nonnunquam minorem hominum stragem facere solere, quàm mitem alias febrii iis in regionibus in quibus grassatur Doctrina.

Argumentum est infidum, & vel puero dignum, quo medici nonnulli, ad partes *Malignitatis* tuendas, uti solent, quòd scilicet *Februm* quarundam natura rectè statuatur *Maligna*, quoniam eadem sunt sæpè *Contagiosa*. Nam si *Contagium* necessariò indicaret aut probaret existentiam *Malignitatis*, consequeretur *Scabiem* ipsam morborum *Malignorum* numero fore accensendam. In quo tamen morbo nec viris concidunt, neque appetitus prosteritur, nec Pulsus, aut Urina quicquam à sanissimis discrepant; ac denique in quo functiones tum animales, tum naturales constant, & rectè fiunt. Certe *Contagio* aliquo non carent morbi, quotquot insignem *inflammationem* in se habent: ut *Pestis* ipsa, de qua jam loquor, ut *Variola*, ut *Morbilli*, ut *Tussis Infantum Convulsiva*, & cæteri id genus morbi, qui inflammationi intensissimæ originem suam debent.

Quod ad *Sudorifica* in febrientibus attinet, haud inficias eo, *Sudores* sive Naturales, sive Arte sollicitatos, in primis *Februm* insultibus (cùm pori cutis incipiant occludi, cumque sensibilis aut insensibilis perspiratio corporis plurimùm impediatur) nonnunquam maximi è re fore. *Sudorifica* autem, quæ in usu esse debent, sint *Temperata*, non ea quæ incendium internum promoveant. Neque sint tam *Sicca*, & *Pharmaceutica*, neque etiam

etiam tam spirituosâ, qualia flammam flammæ admovent; quàm *Liquida* & culinaria, quæ materiæ copiam sudoribus præliciendis supplere possunt, quæque ob calefactionem externam, non ob calorem suum ingenitum sudores provocant.

Rem unam hic notatu non indignam, nec à scopo nostro prorsus alienam, nolo prætermittere. Ea nimirum *Febris*, quæ anno jam præterito grassata est, & cujus Historiam nunc breviter tradam, *Maligna* etiam nomen, apud Medicos quosdam Diaphoreticorum usu notissimos, fortè asciscebatur.

A media parte mensis *Maii* anni ultimò elapsi ad aliquot septimanas, *Febricula* quædam (qua ægrotantes de leviusculis doloribus singulos eorum artus per vices tentantibus, de dolore etiam Capitis frontem imprimis corripiente, atque de Vertigine quadam maximè conquerebantur) adeò Epidemicè invalescebat, ut nullam similiter, quacunque ex causa, aut quavis anni tempestate, hætenus observaverim. Integræ familiæ quamplurimæ eadem febre pariter corripiebantur, ut vix uni è multis procellam illam generalem effugere contigerit. Insultus autem hic febrilis ita Epidemicus ex varietate ipsius tempestatis anni tunc temporis pendere mihi planè videbatur, æstu aliquot dierum intensissimo in frigus derepente mutato, perspiratione corporis sensibili tunc impeditâ, & poris qui apertissimi fuerant ex improvîso oclusis. Illud verò super hac re advertam, nunquam tot homines simul ægrotasse, nunquam pauciores fuisse fato perfunctos. Ea quidem febre laborantes, methodis tam congruis quàm absurdis, nimirum venæsectione, catharsi, sudorificis, administrationibus omnibus muliebribus, culinaribus, aut medicinalibus, domialiquantisper continendo, foras in aerem prodeundo, equitandi exercitio aut alio quocunque, imò perturbatione omni & cura paululum vacando, ac denique nihil quicquam aut quodlibet agendo, in universum ferè omnes convalescebant. Si quos autem mitissimo illo morbo malè mulctari acciderit adolescentes fuerunt & juvenes, fervidiori temperamento donati, atque sudorificis calidissimis ultra modum laceßiti. Quod in hac re notandum restat, extimescendum est nobis, naturam hujusce febris ita mitem ac benignam, tam impropriis quàm salutaribus remediis facilè propulsatæ, effectus diros atque funestos posthæc fortè habituram: nempè optatum illum successum frustra expectantibus bonis illis mulieribus, & gregalibus medicastis, ex cardiacis suis & nescio quibus sudorificis (cùm alia tempestas atini curationi fuerit planè adversa, & febris quæpiam truculentis admodum symptomatis stipatam sese ostenderit) quem tempore vernali, & cæptis quibuscunque plurimùm favente, atque in febre omnium mitissima, priùs visi sunt experiri.

Priusquam exempla aliquot *Curationum* *methodi* nostræ
beneficio

beneficio peractarum libeat proponere, paucula quædam adjiciam, quæ symptomata infantum magis usitata respiciunt; quæcunque apud Autores vulgò invenienda sunt curiosis relinquens.

Inter omnes affectus, qui vitæ infantum interminantur, nullus tot gravia symptomata prognerare solet, quot *Dentitio Difficilis* & laboriosa. Aegritudo illa novem mensium, sive *Pregnatio* (quæ *sexcentarum* & *innumerarum calamitatum auctor*, justius quàm ipse uterus, perhiberi potest) genitricem non paucioribus periculis, quàm sætum omnem *Dentitio* exponit. Etenim cum gingivæ tenellorum inflammationem talem sæpissimè subeant, qualem aliæ corporis Adultorum partes (undè febres hisce impendent vehementissimæ) eò quòd Dentes ex alveolis in conspectum erumpere nequeant, minimè est demirandum eorum tenera corpuscula tot symptomatis febrilibus gravissimis eapropter jactari solere. Nimirum illinc iis *Tormina ventris*, *Vigilia*, *Inquietudines*, *Profluvium alvi*, aut ejusdem *Constipatio*, *Dejectiones* & *Vomitibus virides*, *Aphthæ*, *Febres*, *Convulsiones*, & similia: quæ universa eidem ferè methodo (ratione ætatis, & symptomatum violentiæ habitâ) Acidum primò contemperandi, ac deindè leniter expurgandi indubiò cedunt; nisi morbus Chronicus in Acutum transiens, sit valdè complicatus, atque altas adeò egerit radices in regione partium principalium, ut nullâ jam arte dimoveri queat; aut nisi misellis fuerint ingenta mala, imò pessima stamina vitæ.

Duplex est Dentitionis tempus, infantibus molestum: unum, quo dens osse maxillari primùm emergere nititur, & quo gingivæ pars extera & superior, absque aliquo ejusdem tumore, albido quodam circulo circumscribi ut plurimùm solet. Alterum est, quo dens mole jam auctior, & amplior factus, gingivam tumidam semper reddit, inflammationem insignem in eadem parit, atque eam perrumpere omni vi conatur. In primo illo *Dentitionis* molimine, æquè ac in secundo, Chirurghi gingivas infantum quacunque ex occasione imperitè incidunt, quo scilicet dentes faciliùs erumpant, unde vulnus citra necessitatem, & nullam plerumque opem ferens, teneris promiscuè infligitur, quum secundum solummodo *Dentitionis* tempus (quod diligenter notandum est) eam plagam inferri propriè requirat.

Est & aliud circa hanc rem observatione non prorsus indignum. Nempè quòd *Chirurgorum* nonnulli gingivam intumescentem aperire jussi, *Phlebotomo* suo id facere consuecant: quod pluribus exitio fuit. Nam cum incisio ejusmodi statim cicatricetur, neque foramen aliquod denti extrudendo aliquantisper permaneat, planè inefficax ea fit, atque alia remedia in-

terim negliguntur. Curandum est igitur Medico, ut instrumento magis commodo (sive sit *Scalpellum* quo calami scriptorii vulgò conficiuntur, sive sit aliud, cujus dorsum in densitatem *novacula* æmulam assurgat) *incisio* semper fiat.

Cùm *Aphthæ* ab halitu acri incendii interni, teneram oris pelliculam (quemadmodum & alias corporis partes interiores) rodente aut vellicante proveniant; quæ illam acrimoniam potenter retundunt, atque etiam tollunt, ea sola nobis maximi sunt æstimanda. *Gargarismata* autem, topica, & *Στομαχικὰ Φάρμακα* nullius hîc sunt usus. Nequeunt enim *Infantes* os suum quoquo modo colluere, nisi id inter ipsam deglutitionem quadantenus evenire existimetur. Quippe illico deglutiunt, quicquid ipsis propinatur ad colluendum aut hauriendum; imò ipsum illum humorem, qui *Tussis* vi ad fauces rejicitur expuere nolunt (nisi invitos quandoque *Vomitibus* cogat) sed in ventriculum suum delabi constanter permittunt. Nec verò materia ex qua *Gargarismata* conficiuntur ita est nonnunquam innocua, ut tuto eorundem usui in tenellis locus relinquatur. Certum est, *Aphthas* (quantumlibet lactationem, aut qualemcunque esitationem impedire solent) *Testaceis*, & lenissimis catharticis dicto modo intercalatis protinus recessuras esse; neque video, cur pluribus artificiis ad finem attingendum nimis doctè uteremur, cùm pauciora medicamenta, & simpliciora, tam tutissimos quam præstantissimos effectus edere potuerint.

Ratio autem, quare oris superficies adeo *Aphthis* producendis faveat, cùm interim cæteræ corporis partes ulcusculis nullis afficiantur, hæc est: quoniam pellicula est eadem, quæ circumvestiens regionem oris per oesophagum in ventriculum ipsum continua serie ejusdem tunicæ exporrigitur ac descendit. Quamobrem halitus acres ex effervescentiâ corporis præternaturali circa hypochondria contingenti, tanquam ex ahenò, per *Oris* spiraculum sursum feruntur, atque membranæ illius partis labem suam facillimè infigit. Ideoque gustus *linguæ* delicatulus sapor omnes promptissimè distinguit. Denique propter eandem rationem Medici temperiem corporis prædominantem ex conspectu *linguæ* usitato valent dijudicare.

Diarrhæa Infantum ab orgasmo humorum in intestina delabentium, vel à turgescentiâ illicibilis cum acido prædominium habente semper profluens, neque Astringentibus propriè dictis, neque *Narcoticis* est cohibenda. *Astringentia* enim refluxum humorum acrium versùs partes nobiliores producere solent; quod humidissimo & fluidissimo temperamento præditos in discrimen vitæ manifestum conjicit. *Narcotica* quidem ferociam humorum turgescientium ad tempus consopiant, quò scilicet vi sæpè majori paulò post recrudescant. Adde, quòd vires puerulorum tenerrimæ, & à morbo jam multum fractæ ac enervatæ *Opiatorum* energiam potentissimam raro sine maximo

ximo salutis discrimine sustinere valeant. Quæ verò acorem molestias omnes facessentem molliter demulcent, & tutius exhibentur, atque iis rectius conveniunt. Quamlibet enim in levioribus hujusmodi casibus (ubi *Febris* abest) *Diascordii*, & similium, utroque medicamento genere constantium, usus in malam partem non cessasse, quin potius emolumento alicui fuisse, nobis quidem videatur, tamen compertum est, ea in Febricitantibus infantulis periculo suo haud vacare; atque *Cretam*, *Corallia*, *Margaritas*, ac id genus alia ferocientes humores compescencia, citrà aliquam caloris novi accensionem, ut demùm *Rhabarbaro* expurgentur, Symptomati huic perdomando optimè conducere, & suppetias saniores ferre.

Nec minùs in *Fluxu deorsum*, quàm sursum habito, sive *Vomitu*, eadem prodesse liquebit. Quamdiu enim in ventriculi regione potissimùm regnat quæ est perturbatio, atque Aciditas in primis omnium viis potestatem suam maximè exerit, medicamenta quibus facultatibus pollent eas integras, & illibatas, Ventriculo impertiunt. *Emetica*, ut *Sal Vitrioli*, *Vinum benedictum*, *Tartarum Emeticum*, &c. hic præ aliis remediis palmam nonnullis præripere videntur; sed si ætatis tenerrimæ, & virium summæ imbecillitatis ratio in *Emeticis* propinandis locum aliquem promereatur, & si coagulationum facilis solutio, ac deindè subductio, à rebus nullam naturæ vim injicientibus, nullum vitæ periculum secum ferentibus, satis efficaciter, imò longè tutius, atque ab *Emeticis*, aut *Narcoticis*, haberi possit, sanè prudentis Medici erit ab istis omnibus abstinere, aut etiàm in totum abhorrrere.

Neque eadem profunt tantùm in *Fluxu omni*, verùm & in *Torminibus* Infantum undecunque natis; in quibus non modò præstantes, sed & *specificas* (si quælibet alia) facultates habent. Non ego *Corticem Peruvianum* (Principem omnium hujus sæculi medicamentorum) *febris intercurrentibus* magis *Specificum*, non *Opium* (celebratum illud alterum remedium) *Vigiliis* & *Doloribus* magis compescendis, quàm *Testacea* illa priùs memorata *Torminibus Infantum Specificè* subvenire censeo. Quanquam enim inter innumera ferè experimenta, in tantâ temperamentorum varietate, maternis tot tralatitiis infirmitatibus contingentia, fortè singulam hic illic instantiam contrà nos militantem, curiosus quispiam fortè fortunâ, inquam, observare poterit, id tamen naturæ summè depravatæ, non remedio in viribus suis delinquenti, est omnino tribuendum. Neque enim *Corticem ipsum*, longè latèque pro *specifico* deprædicatum, *Asthmaticis* viris febre sive intermittenti, sive aliquantum remittenti laborantibus, ità certò convenire constat. Et nihilominùs *Specificorum* omnium *Princeps* in id genus morbis, & maximè in primo illorum genere, jure merito nunc audit.

Quod ad *Convulsiones* spectat, aut Insultus illos sæpe improprie dictos *Epilepticos*, tam à viribus jam proximè attritis & exhaustis, quam ab acrimoniâ materiæ morbificæ propaginem nervosam stimulante ut plurimum pendentes, *Testacea* nostra, & maximè si *Castoreum* iis adjiciatur, magis eximiis imò & magis innocuis facultatibus, vel in tanto affectu, vigere deprehenduntur (utcumque apud plures hætenus pro quisquiliis & rebus nullius momenti sint æstimata) quam aut *aqua Antepileptica*, quæ teneros plurimum excalefaciunt, aut *Spiritus volatiles* qualescunque, qui scintillarum instar in omnes corporis partes extemplo profiliunt, quique ex parvis initiis magnum incendium febrile sæpissimè faciunt. Nam cum tunica ventriculi interior tota sit nervea, atque tum alimentorum, tum medicamentorum facultatibus in penetralia corporis intimiora quantociùs transferendis sit idcirco accommodatior, cumque spiritus ejus partis, ut & cæterarum, incolæ jamjam irritentur, vellicentur, ac in motus inordinatos exagitentur, videtur nobis maximè necessarium, ut acrimoniam illam nervos irritantem absorbentibus remediis, & tumultum spirituum planè coïnspescentibus, imò somnum iis sine *Ναρκωσιν* conciliantibus, non autem rebus tumultum spirituum majorem excitantibus, & quæ calorem jam latè depopulantem augent, Curatio potissimum instituat.

In *Convulsionibus* quamplurima pro *Specificis* vulgò habita (quorum nomina diu in omnium ore tritissima reticere placet) tam ab autoribus gravissimis quam à Practicis celeberrimis decantari solent. Veruntamen virtutes eorum (quantum observare licuit) nostram de se expectationem videntur vix ac ne vix quidem explevisse. In Paroxysmis Infantum Convulsivis, utpotè à Torminum prægredientium materiâ acri nervos omnes vellicanti jugiter obortis, ea quæ acidum obtundunt, contemperant, aut infringunt, idque sine corporis novo æstu aut calefactione, quæque aciditatem sic infractam atque aculeis orbatam per inferiora deducunt, post alia infinita incassum tentata, veras continere vires huic symptomati horrendo debellando pares tandem agnoscentur.

Quin & hujus dicti veritatem multum comprobata habui in puellâ annum vix unicum agente, filia cujusdam honesti viri, nomine *Jacobi Lowry*, *Convulsionibus* quas unquam vidi gravissimis, vehementissimis, & frequentissimis correpta, quæ per plures dies ante meum adventum labia, oculos, artus, imò & totum corpus minimâ cum intermissione exagitaverant. Fuit illa tunc temporis pallidissima, nec non horrido aspectu; alvus interim astricta, atque id quod parcissimè dejiciebatur colore fuit viridissimum, altâ tamen voce ejulabat, quantumlibet vires prosterni videbantur, ut viciniam commiseratione haud

levi eadem afficeret. Durantibus verò hisce *motibus Convulsivis*, ac torsionibus ventris, vix cochleare alimenti aliquamdiu assumpserat, *Cardiacis* solummodò nescio quibus subindè enutrita. Huic miseræ infantulæ subveniebam, & Curationem feliciter adhibebam, nullis aliis medicamentis, nisi unciis aliquot *oculorum 69.* cum *crystallis tartari* admixtis. Simplissimi illius Pulveris scrupulum unum aut ampliùs singulis horis in aquâ *pulegii* aut consimili statim deglutire cogebatur, à cujus repetitâ dosi somnus paulùm conciliabatur, ac paroxysmi *Convulsivi* sunt plurimùm imminuti. *Enema* è lacte saccharato, eodemque salito, semel atque iterùm injiciendum esse curaveram; donec tandem *crystalli tartari* (tàm alvum leniter solvendi, quàm obstructas vias aperiendi facultate polentes, modò quantitas eorum sufficiens introsumatur) viam sibi per inferiora patentem faciebant. His verò paucis, & hâc nullâ remediorum pompâ, infans ille deploratus è faucibus imminentis fati, insperatò quidem, sed perfectè evadebat. Cur autem, ut id obiter dicam, tenellos *Convulsionibus* excruciatos, & simul *Vigiliis* ac inquietudine quasi absumptos, *Vesicatoriis* aut nuchæ aut aliis partibus admotis, ulteriùs ego torquerem, nequeo probè intelligere; quandoquidem id genus medicamentum *Comatosi* stupore excitandis aut etiam extorquendis videatur esse propriè & peculiariter dicatum.

Quidni addam, quod, ex quo Methodo suprà laudatâ in medendis Infantibus usus sim, plures eorum, sub primum meum ingressum, *Convulsionibus* correptos viderim, imò & nonnullos iis adedò jam graviter debilitatos, ut medicamentis qualibuscunque deglutiendis nullæ omninò vires amplius suppetere; sed quod vix meminerim quidem tenellorum quenquam *Convulsionibus* tunc temporis prorsùs *immunem*, post primum usum *Pulverum* prædictorum, denuò correptum me met unquam vidisse.

Variola & *Morbilli* Infantum, plerumque illis mitis & tranquillâ sanguinis effervescentia, sæpè non ita malè se habere solent, ubi nec Medicorum auxiliatrices manus expetuntur, neque Curatricum sibi magnoperè placentium abundans peritia efflagitur. Cùm verò effrænis sanguinis impetus Medicam Opem jure expostulet, *Testacea* priùs recensita id ferè auxilii infantibus, quod adultis *Narcotica*, præbere solent. At verò *Spiritus Volatiles*, qui in usu sunt, *Aquæ cardiacæ*, *Mithridatium*, *Theriaca Andromachi*, & cætera calidiora *Alexipharmaca*, aut *Diaphoretica*, sunt imprimis fugienda, quæ exanthematis præproperè expellendis, atque insanæ eorum foras extrusioni omni ope moliendæ præcipuè destinantur; at quæ, loco virtutis cardiacæ aut expulsoariæ quam præ se ferunt, *Variolas* ex se benignas in periculosas multoties immutant; &

Morbilorum materiam, alias in superficiem corporis facile secedentem, irritant, perturbant, & introvertunt, Dyspnoeas lethales sæpè invitant, & catarrhos suffocativos excitant; ac denique sanguini leviter & modicè æstuanti mox ulterius succedendo videntur maximè quidem inservire.

De *Variolarum* naturâ pensitanti mihi in mentem sæpè subiit admirari, qua ratione regimen intensè calidum in hoc morbo non modò apud ineptas nutrices, verùm & Medicos alias satis doctos ita invalesceret; cùm hicce morbus sit maximè *Inflammatorius*; cùm denique *Suppuratoria* omnia medicamenta, propriè sic dicta, partibus corporis sive uni sive pluribus intumentibus, & in Suppurationem proclivibus externè applicari solita, tum à Medicis tum à Chirurgis, uno omnium consensu, sint & esse debeant facultatibus summè *Temperata*: qualia sunt *radices althææ, & liliorum, folia malvæ, althææ, brancæ ursinæ, farina lini, fanugraci, tritici, butyrum, adeps, oleum, vitellum ovi, mucilagines, medulla, & similia*, quæ calore minimè excellunt. Remedia enim calidiora sive interna, sive extra adhibita, sunt planè *discutiendi*, & rarefaciendi, & facultate priori contraria prædita. Adde quòd hæc functiones naturæ *Suppurationi* ita incumbentis revera perturbent, & in confusionem alienam necessario adigant. Quamobrem *Testacea*, quæ sunt viribus admodum *Temperata*, quæ *Suppurantibus Medicamentis* natura sua benigna ac miti proximè accedunt, quæ *putredini* corporis universali summopere resistunt, quæ denique functiones neque animales neque naturales interturbant, aut inordinatas reddere solent, pluribus certè nominibus *Variolarum curationi* symbolum conferunt.

Potui pluribus rem institutam defendere, atque adeò limites hujus opellæ in longinquum proferre. Sed lectorem nolo diutius detinere, ambagibus scholasticis nullam unquam determinationem aut subituri aut promerentibus; & ad Praxin Medicam nihil quicquam attinentibus; nolo Autorum inter se in æternum velitantium citationibus gloriosis umbram eruditionis non vulgaris aucupari; ac denique nolo aliorum sententias subtiliter convellere, quo in alienis hallucinationibus ipse triumphos agam, & quo meam qualem qualem opinionem quoquo modo propugnem. Etenim probè novi, quàm revera difficillimum sit, veritatem rerum penitus scrutari; novi quòd is ad veritatem cujusque rei proximè accedat, qui minus aliis errasse deprehendetur. Utcunque enim homines ex qualibet anfa cristas suas in altum vulgò erigunt, & *Scientiæ Consummatæ* speciem in hac vel illa disciplina sibi facile assumunt, mortalibus tamen haud concessum est ultrà tenuitatis & fragilitatis naturales terminos progressus facere. Et profecto quanto quis aliis *Scientia* est superior, tanto ut plurimum se gerit *submissior*.
Videtur

Videtur autem nobis quædam rerum mediocris comprehensio, atque pari scientiæ Proportione limitata, omni sæculo partitim diffundi, ut scilicet neutrum alterius *ignorantiam* nimiam merito exprobraret. Sanè perdidimus nos, inter magnas rerum humanarum vicissitudines, quamplurima quæ in prioris alicujus sæculi præclaram memoriam & cesserunt, & semper vertent. Neque etiam desunt ipsimet nostro huic sæculo (quicquid invidi ringuntur) sua inventa laude admodum digna, quæ *Artem Medicam*, usquedum *Ars* erit, & magnoperè *Nobilitabunt*, & à nostris sic excultam feræ posteritati sacram tradent.

Exempla aliquot *Infantium* Methodo hac nostra curatorum nunc tandem exhibebo; id autem non eo animo ut conamina nostra, qualia qualia ea sunt, *aliis* omnibus peritioribus *Methodis* anteferenda proponerentur. Quippe quid alii judicio magis valentes possint, non est nostri determinare. Illud duntaxat agimus, ea quæ pro *vero*, aut saltem *verissimillimo*, ex nostra observatione, sunt comperta (eandem judicandi potestatem aliis liberè relinquentes quam nos jure suscipimus) & quæ nonnullis è re fore haud veremur conjectari, in lucem emittere, & publici juris facere.

Observatio. I.

1. **N**obilissimus Infans, *Filius* natu maximus Illustrissimi Domini, Domini CAROLI Marchionis & Comitis Vigorniensis, (Viri muniorum omnium in Republica maximorum summè capacis, quem nullæ rerum humanarum vicissitudines ab integritate singulari unquam transversum egerunt, ac denique ingenii celeritate quadam incredibili donati) Temperamento corporis valdè sanguineo & succulento præditus, sed cui nervi omninò infirmi fuerunt, *Febre Acutâ* plus semel fuit correptus; *materia* autem *Febrilis* in *Pulmones* ipsius potissimum se semper transferebat. Interim *Dominatio sua* *Dyspnæâ* graviter laborabat, & difficilis inter dormitandum anhelitus astantibus clarè fuit auditus. *Pallor* faciem venustissimam obducebat, *sitis* maximè urgebat, & *calor* cutis intensus ac mordax, cum jactatione & inquietudine continua.

Sanguinem è brachio paulo liberalius primùm detraxi, ac deinde *ipsa hac Methodo* quam descripsi semper auspiciatò sum usus, qua *Febris* cum omni symptomatum satellitio fuit facile profligata, & sanitas demùm restituta.

Cæterum primum tempus quo *Illustrem* hunc *Infantem* ac *Dominum* ego invisebam fuit, cum jam quatuordecim menses

esset natus, Junii die 14. Anno 1685. *Tussi* autem *Convulsa* tunc temporis fuit maximè debilitatus, cum curæ nostræ committeretur; Domino Doctore *Short*, Medico nemini secundo, in sociam operam fæliciter accersito. Venâ brachii dextri ex communi consilio statim apertâ, & sanguinis uncias circiter quatuor detractis, equidem proponebam *Margaritarum*, & similium Aciditatem prædominantem contemperantium, usum solito liberaliorem; *Succi Pulegii Saccharo Cando* edulcorati cochleare interim bis vel ter in die simul præbendo, atque tertio quoque die alvum ejus *Mannâ* blandè solvendam; cui quidem *Methodo*, ut à me aliàs comprobata, ac simul tutissimæ, facile annuebat vir candore singulari, & perspecta morum probitate, non minus quàm peritâ artis, præstantissimus. Atque eo pacto *Nobilissimus* ille *Infans*, Augustissimæ post Regiam Familiæ *Ducis de Beaufort* proximus à Patre Hæres, qui ex judicio præclarissimi illius Medici haud minus *trium mensium* spatio liberandus videbatur, *decem* circiter diebus (ut non malè tum temporis palam augurabar) è gravissimo hoc morbo convalescebat.

Porro eundem *Nobilissimum Puerum*, jam quinque annos natum, nuper *Febre Continua* decumbentem; & primùm de *Capite* ac *Ventre* alternis vicibus quiritantem, sed mox immanissimis *Torminibus* in regione *Ilii* intestini miserè excruciatum, (ut ad *Iliacam Passionem* jam proximè accederent) cum Pulsu debilissimo (fortunante Numine) ad sanitatem reducebam. Notandum autem, quòd cum hæc *Febris Acutissima* & *Continua*, in *Intermittentem* & tutam denuo transmutaretur, cujus paroxysmus, nullo rigore aut frigore inter initia (ut fieri solet) constans, sed *Tussicula sicca* aditum sibi pariter ac durationem faciens, semper à prandio singulis diebus recurrebat, *Corticis Peruviani* vires experiri placuit. Verùm emolumentum exindè enatum erat fugax & merè palliativum, donec stillæ aliquot sanguinis è naribus fluentis cum *Tussi* vehementius urgente, & *Febre* novas vires capeffente, me aliquamdiu prius reluctantem (eò quòd robur nativum ex hoc morbo jam plurimum attereretur) è brachio *Sanguinis uncias* ad minimum *sex* detrudere tandem cogerent; atque die proxima *Catharsin* adhibere. Quibus igitur exactis, *Fulapium Corroborans*, & reliquiis *Tussis* abigendis præcipuè destinatum, illi jam valdè imbecillo ita protinus conducebat, ut ad perfectissimam valetudinem quotidie propius accederet, & sanitas ex omni parte confirmata, quâ ab illo tempore jam integra *fruitur*, ei restitueretur.

Observatio. II.

2. **F**iliolam ejusdem *Celsissimi Marchionis*, & *Dominam, Dominam Elizabetham*, undecim menses natam, habitu opimo & crasso præditam, *Febre Acutâ* cum *Tussi* ferè *Convulsivâ*, ineunte vere, sed & tempestate admodum frigidâ, nuper correptam, *Methodo* prius *recensitâ* auspicatò tractabam, & paululò majore temporis spatio (nempè æqua ratione tempestatis anni habita) ad integram sanitatem reducebam, nisi quòd sub finem *Curationis* guttas aliquot *Elixir. Propriet. dulcis Testaceis* exhibitis denuò adjici curaverim.

Observatio. III.

3. **U**nicus *Filius Illustrissimi Comitis Pembrokienfis* (non modò antiquo *Natalium* splendore, verùm & universis *animi dotibus egregiis ornatissimi*) septemdecim septimanas natus, *Torminibus ventris, defectionibus Viridibus, Aphis, Inquietudine* perpetuâ, nec non *subsultibus membrorum* crebrò recurrentibus, incipiente *Februario*, laborabat. *Aures*, quibus madidus quidam humor (pro more *Infantum*) copiosè effluere solebat, jam fuerunt prorsus exarefactæ. Hujusmodi præscriptionibus obtinui, ut *Nobilissimus ille Infans* intra spacium sex dierum quàm rectissimè valeret.

℞. Pulv. è chel. 69. comp. 3j. Margar. pp. ʒij. sal. prunell. ʒj. M. F. pulvis in viij. p. æ. dividendus. Sumat unam statim, in cochleari *Fulpii* sequentis, superbibendo cochleare alterum.

℞. Aq. lact. alexit. ʒiv. puleg. ʒij. pæon. comp. ʒiij. sacch. perlat. ʒj. M. F. *Fulap.*

Postquam primis duabus diebus *Illustris Infans* de *Pulveribus* prædictis quòd præscriptum erat assumpserat aliquoties in die ad *Symptomata* quibus detinebatur consopienda, & ex quibus revera sunt consopita, exhibui diei tertiæ aurora *Syrupum Solutivum* sequentem; quo alvus leniter subducebatur, atque res omnis in vado fuit constituta.

℞. Syr. de cichor. cum rheo, de rhamn. cathart. ā. ʒj. rhei el. pulv. gr. xij. tinctur. croc. gut. x. M.

Deinceps

Deinceps duos alios dies in *Pulveribus* illis exhibendis adhuc pergebam, ac rursùm tertio *Catharsin* eandem instituebam. Quibus absolutis ægritudo omnis in totum evanuit, color faciei pallidus fuit in vividum immutatus, atque aures, uti priùs, exudare protinùs cæperunt.

Observatio. IV.

4. **H**onoratissima ejusdem Illustrissimi Comitis Filiola, Domina Catharina, tres annos & dimidium quarti emensa, Febrilentâ exacerbationibus valdè irregularibus constanti corripiebatur, atqui illa de gravi Capitis dolore maximè, (& Ventris nonnunquam) conquerebatur. Alimentum omne fastidio ei fuit, & somnolentiâ identidem premebatur, ut Variolarum suspicio apud domesticos omnes fuerit oborta; subultribus nervorum aliquoties inter dormiendum, nec non Tussicula sicca, nonnunquam tentabatur. Sequentia præscripsi.

℞. Aq. lact. alexit. ℥vj. epidem. ℥ss. Margar. pp. ʒj. pulv. è chel. 69. simpl. ʒij. Sacch. crystall. ℥ss. M. F. *Fulap.* de quo capiat cochl. iij. quarta quaque hora, vase priùs diligenter agitato.

℞. Aloes. Succotr. ʒj. summit. centaur. min. fol. fabin. ficc. ā. ʒss. pic. Burgund. ʒj. tereb. Ven. qs. f. *Empl.* umbilici regioni adhibendum.

Die proxima persistebat in usu *Fulapii*.

Epispasticum etiam subtus nucham fuit applicatum.

Enema è lact. saccharat. & salit. ℥vj. quoniam alvus non responderebat, injiciebatur.

℞. *Æthiop.* mineral. calomel. ā. gr. vj. mixtæ cydon. ʒij. f. *Bolus* ferò exhibendus.

Sequenti die sumebat *Syrupum* hunc *Catharticum*:

℞. Syr. de rhamn. cathart. ʒij. pulv. Comit. *Warvicensis* gr. vj. rhei el. pulv. gr. xij. tinctur. croc. gut. xx. aq. ceras. nigr. ʒj. M.

Crystall. tartar. ℥ss. ad vim purgativam exacuendam in haustu feri possentici propinabatur.

Eadem nocte quatuor cochlearia *Fulapii* prædicti exhibebantur horâ somni.

Quarta die & quinta *Mixtura* sequens cochleatim delingenda reliquis additamento fuit.

℞. Corallin. ʒij. fol. menth. ficc. pulv. ʒj. pulv. è chel. 69. simpl. ʒj. syr. de Balsam. *Tolut.* de althæâ ā. ʒj. aq. aurant. ℥ss. M.

Vespera

Vespera sextum diem præcedente *Bolus* supra scriptus repetebatur ; & manè insequenti *Syrupus Catharticus* ; ex cujus vi & efficacîâ , sub meridiem , *Nobilissima Domina Lumbricum* spithamæ longitudinis ventriculo evomuit. Quo facto , ab ægritudine omnimodâ promptissimè liberabatur.

Observatio. V.

5. **H**onoratissima , & unica *Filia* serenissimi Principis *JACOBI Ducis Ormondia* , vix unum mensem adhuc nata , *Nauseâ* ac *Vomituritione* fuit malè affecta , nec non *Sedibus Viridibus* , ac proindè *Torminibus* cruciata. *Pulvere Perlato* ad gr. viij. vel ʒss. in cochleari aquæ *Menthæ* , bis vel ter in die propinato , *Tormina* ventris faciliè propulsabam ; atque *Rhabbarbaro* à gr. vj. ad ʒss. in tantillo *Syrupi de cichoreo cum Rheo* materiam morificam blandissimè subducebam ; ex quibus color dejectionum *Viridis* in meliorem immutatus , ac *Torsionibus* statim sublatis dies noctesque fuerunt quietis plenæ. *Nausea* pariter ac *Vomitus* , ventriculo jam emendato , protinus cessabant.

Observatio. VI.

6. **F**ilia unica eximii Domini , Domini *Foot Onslow Armigeri* , apud *Kensington* , præsentis Parlamenti Senatoris , atque ex amplissimâ & florentissimâ familiâ in Comitatu *Surria* oriundi , sex menses nata , *Febre insolitâ* , ac mali moris , quam *Malignam* nuncupare amant , aliquamdiu fuerat correpta. *Dejectiones* ejus *Virides* fuerunt , color faciei pallidissimus , nec non plumbeo proximus. *Aphtha* oris lactationem omnem prorsus impediabant ; & *Symptomata* quædam *inusuata* maximum vitæ discrimen unâ intentabant. Mentum suum , quantum potuit , sursùm attollebat , & caput retrorsùm dies noctesque deflecebat , ut ego *Apostema* aliquod circâ fauces hærens , aut *Strangulationem* repentinam , statim ac advocatus , proindè suspicarer. Huic alterum è *Pulveribus* præmemoratis ad gr. xv. quâlibet vice exhiberi jussi , secundum methodum superiùs descriptam. At verò toties quoties is propinabatur , è vestigio contigit *Ebullitio* talis , qualem in nullo Infante tam perceptibilem observare adhuc licuit. Omnia enim deinceps in tumultum enormem conversa sunt , atque res in extremo discrimine

discrimine perindè versari videbatur, ac si *Suffocatio* totalis eam statim confectura esset. *Ebullitionem* verò usitatam inter *Acidum & Alkali*, sub primam eorum in vase admixtionem, planè referebat. Porro effervescentiâ hâc finitâ, illa *Sudore* multo protinùs diffuebat. Neque tamen post plures *Pulverum* doses, & subsequentem lenissimam *Catharsin*, aut Symptoma illud tantillùm minui, aut cætera in melius mutari videbantur. Itaque *Mercurii dulcis*, & *florum sulphuris* ā gr. iv. in tantillo Syrupi caryophyllorum, tandem vesperi exhibebam; & manè insequenti, ad summam humorum corruptelam, five corrigendam, five averruncandam, eadem repetebam. Ex secundâ autem illorum dosi matutinâ, non ita diu post exhibitionem, magnam humorum putridorum & fætidissimorum sanguine striatorum copiam, colores Iridis multiformes æmulantium, illa evomuit; ex quo statim convalescere incæpit, & *Pulveres illi*, à quibus paulò antè ita abhorrebat, tunc iterum propinati optimè quidem conducebant, nullâ jam ebullitione inter eorum usum ampliùs comparente. Exindè etiam plorare, ac strenuè vagire, tanquam sana, tunc valebat. Item *Tussis* perexiguam molestiam creans, tùm fuit exorta, tùm facilè propulsata. *Aphthæ* quantocyùs recedebant, *Febris* protinùs evanescebat, color vividus vultui restitutus, atque Infan- tula hæc universis pro *deploratâ* meritò habita pristinum vigo- rem omni ex parte statim recuperabat.

Observatio VII.

7. **F**ilius unicus Domini *Burton*, *Præfetti* navis onerariæ ad *Indias Orientales* navigare solitæ, octo dies tantummodò natus, tempore hyemali, *Torminibus*, *dejectionibus Viridescentibus*, atque inquietudine continuâ laborabat. Adde, quòd *Aphthæ*, adinstar *crustæ albe*, labia interna, imò & totum os adeò jam obducebant, ut mammis nutriticis os suum tenerri- mum admoveere, aut minimum lactere, haud sustineret. In hunc igitur modum ei præscripsi.

℞. Margar. pp. ℥ij. pulv. è chel. 69. simpl. ℥j. M. F. pulvis in viij. chartulas dividendus. Sumat unam ter in die, tem- poribus opportunis, in cochleari *Fulapii* sequentis.

℞. Aq. lact. alexit ℥ij. puleg. ℥j. sacch. perlat. ℥ij. M.

Die prima, ac deinceps, *Tormina* sunt consopita, & somnus placidus conciliabatur.

Tertia die sumebat *Syrupum Solutivum* sequentem:

℞. Syr.

℞. Syr. de cichor. cum rheo zij. pulv. rhabarb. gr. vj. aq. rosar. gut. xxx. M.

Eadem vespera *Pulverum* prædictorum alter propinabatur.

Die quarta lactere incæpit, *Aphthis* jam disparentibus; atque sedes fuerunt omnis Viriditatis expertes. Veruntamen eadem die, & quinta, in usu priori *Pulverum* perseveravit.

Sextâ *Syrupum solutivum* cum Rhabarb. el. pulv. ℞ss. loco gr. vj. assumebat. Quibus demum exactis, perfectè convaleuit.

Observatio. VIII.

8. **F**ilia Domini Georgii Sclater, (Theologi, liberali eruditione eximiè perpoliti, & Rectoris Parochiæ *Haies* propè *Bromely*) decem circiter menses nata, profluvio alvi violentissimo, inter *Dentiendum*, corripiebatur, ut ex dejectionibus continuis (quæ virides fuerunt, nec pauciores quadraginta aut quinquaginta, spatio viginti quatuor horarum, ut Parentes mihi retulerunt) ferè exanimis foret, & ab omnibus relictâ prodeplorata. Exhibebam ei *Pulverum* descriptorum (inter quos in sistendis *Diarrhæis Cretam* primas obtinere, & vel *Coralliis* præstare, conjectari soleo) scrupulum quarta ad minimum quaque hora, sed & sæpius inter initia, donec fluxus admodum remitteret, ferocia bilis sedaretur, somnus unâ conciliaretur, & vires aliquantum redintegratæ fuerint. Tertio die præparatos jam humores è corpore exigebam *Rhabarbaro* illo nunquam satis laudando, quod tam partium jam imbecillarum robur firmat; quàm impuritatis blandissimè tollit & expurgat. Perseveravi in eisdem ter vel quater in die exhibendis, donec tertia dies rursùm rediret, quâ *Catharsin* eandem repetebam. His finitis perfectè convalescebat.

Hic porro adjiciam. Quemadmodum *Rhabarbaro*, inter *Purgantia Infantibus*, sive *Febri*, sive alias affectis accommodata, palmam facilè adjudicem; ita vix aliud reperiri est ex naturâ suâ insalubrius, aut periculosius, in tenellorum *Febribus*, decantatâ illâ *Aloe*, quæ febricitantibus (quantumlibet *Præparatio* ejus *Sacra* indigitetur) perniciosissima tamen extat, tum propter intensum suum calorem, tum propter *Corrosionem* suam insignem tenerrimæ indoli maximè adversam. Atque hujusce rei veritatem poterim, si libuerit, confirmare Historia planè incredibili *Nobilissimi* *Infantis* vix quadriennis, Febre lenta correpti, & binorum dierum spatio ad eas incitas redacti, per usum potissimum *Hiera Picra*, in vehiculo, uti mos est, calido,

ut labes viscerum indè subito enata, quam *Autopsia Anatomica* postmodum demonstrabat, omnem fidem longè superaverit. Verùm fileo, memor quemadmodum *de Mortuis*, ita & *QUO AD VIVENTES*, nil nisi benè & honorificè loquendum.

Observatio. IX.

9. **F**ilia Generosi, quadriennis, æstate anni 1687. laborabat *FEBRE* omnium vehementissima, quas in tenera hac ætate unquam vidi; habitus corporis fuit admodum macilentus, sitis inextinguibilis, calor cutis ultra istos annos acer & mordax, ut tangentis manus incendium ejus internum vix aliquantulum sustinere potuerit. *Parotides* interim cruciabant, nec non mediocriter intumebant; genæ rubore summo ut plurimum perfundebantur; atque anxietate & inquietudine continua languescebat. Eam sic ægrotantem vesperi primùm invisebam. Cui illico propinabam ex *Pulveribus* prædictis, & redditis paulò expulsores, semidrachmam, paulò post repetendam, in cochleari aqua *Pulegii*. Manè insequenti eadem sunt iterata; sed bihorio post haustulum matutinum, sanguis è naribus copiosè fluebat, atque tota frons livida & turgidula erat, cum rubore insigni hic illic intersperso, ut omni ex parte fustibus recens verberata frons ejus videretur. Sub tempus sinistrum *Macula* plenè *coccinea*, magnitudinis duorum plus digitorum, eademque rotunda se exhibebat. Quibus spectatis nequitiam deterritus, imò rem benè ominans, in *Pulveribus Acidum contemperantibus*, sed iis jam minùs expulsores, propinandis per illum diem permanebam. Proxima autem, hoc est, die tertia, ex quo adveni, tametsi *Febris*, *Calor*, & *Sitis*, æque intensa atque priùs tunc manerent, tamen *Pulverem Purgantem*, cujus operationi promovendæ opem non exiguam conferebant *CrySTALLI Tartari*, exhibere nullus verebar; undè quinquies aut sexies dejecisse eam contigit. Denique eadem ipsa die *Febris* illa in totum profligata est, *Sitis* vesperi nulla, & *Calor Cutis*, tanquam sanissimæ, jam fuit tactui maximè temperatus, ut proindè sub noctem pusilla integræ valetudinis conscia Parentibus suis lætè exclamaret: *Quàm Rectissimè nunc ego valeo.*

Observatio.

Observatio. X.

10. **F**ilia Domini Golton, Generosi, annum unum nata, habitu optimo & præpingui, Mense Novembri, propter *Difficilem Dentitionem* gravissimè *Febricitabat*; Sitis ei fuit inexplibilis, vultus pallidissimus, nisi quòd & nonnihil viriditatis pallori conjungeretur. Quotiescunque os mammæ lactatura admovebat, *Tussi* statim exortâ à lactatione desistere ea toties cogebatur; quo symptomate equidem admonitus, *Uvam* tumidam ac inflammatam fuisse conjiciebam. Os prætereà *Aphthis* valdè sauciabatur, quod firmè occlusum vix unquam aperire vellet, nisi naribus arctè compressis, ad spiritum ducendum, & simul medicamentum sumendum, nonnunquam impelleretur. Sedes ejus Viridissimæ, atque Acidum redolentes, cum jactatione frequenti, *Torminibus ventris* eam cruciari denunciabant. Inter dormitandum Anhelatio astantium aures clarè feriebat. Prætereà nè tantillùm vagire tunc potuit, donec excurrente septimanâ, & ex remediis ipsissimâ hâc methodo, quam descripsi, administratis multùm retusâ ægritudine, clamor Infantibus usitatus præsentium aures tandem demulceret. A *secundâ Catharsi* singula Symptomata manifestò remittebant; & à *tertiâ celebratâ*, color vultui floridus cum candore nitidissimo sensim rediebat, os sanum fuit, oculi redditî vivaces, atque valetudinem confirmatam deinceps obtinebat.

Adjiciam & *Chronici affectûs* exemplum non vulgare, quod nec ab instituto multùm alienum, nec ipsum fortasse erit prorsus inutile.

Observatio. XI.

11. **I**saacus Pope, tredecim annos natus, *Atrophia*, uti apparuit, *Verminosa* adeò emaciatus fuit, ut ipsissimo Sceletor, quàm Puero viventi similior ille videretur. Facies fuit cadaverosa, aut *Hippocratica* dicta, oculi concavi, nares acutæ, ossa pellibus tantummodò circumtectâ. Ex morbo fatuus, & *Rationis* omnino expers fuit; de altera parte conclavis in alteram, ope artuum strigosorum, vix repere ut limax potuit: omnes ejus excretiones, sive per urinam, sive per sedem, fuerunt interdiu in braccas, noctu in lectum, involuntariè emissæ.

Huic

Huic indies exhibebam *Æthiopis Mineralis*, quem in usu habeo, grana viginti quinque, aut semidrachmam, manè & vesperi, corpus interim blandissimè laxando quarta quaque die. Com- plures illinc *lumbricos* per alvum excrevit, atque deinceps *Εὐχεῖα* & *Εὐσπερ* paulo post evasit.

Præparationem autem *Æthiopis* nostri *Mineralis*, utpote apud nullum Autorem, quod scio, legendam, & usui multiplici, ut opinor, futuram, describere non gravabor.

℞. *Hydrarg.* p. iv. *Flor. Sulph.* p. iij. Agitentur in mortario vitreo, donec omnes globuli Mercuriales penitus evanescant, & massa redigatur in pulverem fuscum tenuissimum, qui paululum asservatus maximè nigrescit.

Vulgaris modus *Æthiopem Mineralem* conficiendi est, *Mercur.* crud. & *Flor. Sulph.* ā. p. æ. incorporando, ac deflagrando, donec genus quoddam *Capitis Mortui*, finita combustionem, in forma *Pulveris* mediam admixtæ massæ partem continentis restet; cujus facultates genuinæ annon exustione illa plurimum deleantur, an verò etiamnum, & quantum vigeant, nondum ita constat, ut quid certi statui possit: quemadmodum & de plurimis Præparationibus aliis Igne exortis idem sit dicendum.

Præparationem hanc cæteris *Mercurialibus* ut plurimum anteferre soleo, tum quia qualicumque quantitate, & quotiescunque exhibita *Salivationem* nunquam provocat, quæ terribissimis naturis neque convenire potest, neque inexpectata citrà horrorem astantium summum unquam conspicitur; tum quia *simplici ac naturali modo* perficitur, absque aliquo auxilio *Artis* nimiooperè Curiosæ, quæ *Medicamenta* nullo loco numerare solet, nisi *Ignium* luculentorum torturæ ea prius commiserit, quò scilicet *Puriora* & à sordibus nescio quibus ingentis *Defecatione* illinc fiant, cum tamen ex *optimo* statu, & naturalibus eximiis facultatibus pollenti in *deteriorem*, minùs tutum, ac prorsùs novum eadem non rarò transmutentur. Sic autem indomita *Mercurii Volatilitas*, cui quidem *Figenda* tot laboribus & tantâ contentione *Chimici* diu sudârunt, minimo *Mortarii* & *Pistilli* negotio facillimè subigitur.

Poterim quamplurima alia *Curationum* exempla enumerare, nisi diutius eadem in re immorando molestias lectori facesserem.

Poterim & in memoriâ revocare, atque meritò comprobare, consuetudinem illam veterem, semperque optimam, morbos plerosque tum Infantiles tum Pueriles facillè Præveniendi, medicamentis notis & salutaribus, corruptelæ humorum plurimum resistentibus, & singulo mense exhiberi solitis. Quippè cum indoles Puerorum terribissima impressionibus omnibus externis pariter ac internis tam obnoxia sit, cumque

Αντιπνέου

**Ἀπείθεια* & Cruditates in teneris tam facile prædominium obtineant. Prudentis Medici erit, diatheses illas morbosas ita per **Ἐπίκερσιν* corrigere & emendare, quæ nequeunt in temperie tam molli ac imbecillâ in totum tolli.

Poterim & prolixiùs disceptare, an *Tutius* sit *Infantes* recens natos *Nutricum Conductitiarum* custodiâ, uti mos incescit, temerè resignare, ut scilicet Parentes, postquam ex Nutricum errore aut incuriâ Infans animam innocentem jam efflaverit, ipsum nunc maximè pericilitari tandem intelligant; an verò ab ortu primo illi potiùs ablaetandi sint; an Matres ipsæ Nutricis partes jure agere deberent; aut denique annon Nutricula, ubi talis requiritur, sit domi maternæ alenda, & sub Parentum Oeconomîâ sit à mariti consortio diligenter cohibenda.

Verùm jam tempestivum est *Objectionem* diluere, tam Medicorum quorundam in Praxi egregiè versatorum, quàm eorum omnium qui *Materia Medica*, quâ patet, recens investigandæ operam diligentissimè dederunt: Nempè culpabunt, *Methodum nostram* simplicem, & minùs ornatam esse, tam ex rebus vulgò notis constantem, quàm *Varietate* illa *Præscriptionum* Medico Docto apprimè necessaria, atque apud Autores sæpè luxurianti, plurimùm carentem. Imò & crimini dabunt, me *Præparationes Chymicas* apud Autores plerosque omnes in Operibus suis jamdiu celebratas aut penitus ignorasse, aut saltem immeritò posthabuisse.

Hi igitur meminerint, *Medicum esse Naturæ* tantummodò *Ministrum*, & *Φύσιν νόσων ἰατρεύς*. Querantur & iidem nos *Nudos esse Natos*, *Naturam* paucis contentam, atque *Artis esse Naturam*, quoad poterit, æmulari, vel potius adumbrare. Sciant etiam illum, qui nimis *Longas*, vel qui nimis *Multas remedium* *Formulas* præscribit, aut ex *Ignorantiâ* peccare, aut *Dolo malo*.

Quod verò ad *Chymiam* attinet, malim ego eam probè calere, quàm *Promissis Chymicis* firmissimam fidem adhibere. Nihil dicam, quòd apud Clarissimum *Lemerium*, *Hermeticæ Artis*, ut & hujus sæculi (quoad rem *Chymicam*) decus & ornamentum, aliquamdiu fuerim *Parisis* Convivator, nec non *Contubernalis*. Sin *Medica Ars methodis Curativis* genuinis minùs antea fuisset destituta, cùm *Chymica* primum in *Medicina* locum præ aliis non ita pridem ambirent, *Præparationibus Chymicis*, ni multum fallor, ea minùs postmodum exuberasset. Quorsum enim ad res ignotas, incertas, imò & periculosissimas, quorsum vel ad *Asyla Ignorantia* confugerent Medici, nisi rerum diu notarum, & à pluribus expertarum, suspicio aliqua notabilis meritò fuisset oborta? Certè *Umbram*, amissâ *Substantiâ*, non ita avidè captaverant, nisi lux *Umbra* illius tremula incantamento quodam oculos fortè perstrinxisset. Nelim

verò *Chymiam* intra *Pharmacopœia* limites circumscriptam temere vilipendere, quemadmodum & nullis limitibus Medicis conclusam nolim alios inconsultò magnifacere.

Notatu autem dignissimum est, maximos rerum Chymicarum fautores, & rationi medendi veteri præfervidos hostes (ut nihil dicam de Ciniflonibus istis, & circumforaneis operatoribus, qui omnia medicamenta adulterinis corrumpunt, & fumos tantummodò vendunt) in summa rerum inopia, paucissimis exceptis, vitam plerumque agere; tametsi credulis, imperitis, & avaris *Aureos montes* (quod aiunt) polliceri haud vereantur. Quanquam autem verum sit, Divitias ac facultates viris Sapientibus, Peritis, & in unaquaque Arte optimè versatis, juxta meritum suum haud semper concedi, tamen verissimum id esse duco, quòd extrema eorum inopia ita passim obvia *Medicamentorum* aut *ARCANORUM* suorum *Celeberrimorum noxa*, quinimò summæ perniciiei, originem suam debeat: quodque pars eorundem non exigua sit salutis generis humani (propter *Ignis* exitialem sive *participationem* sive *incorporationem*) saltem inidonea, si non maximè adversa. Etenim si hominibus magna ex parte è re forent, aut vires eorum dictis vulgò congruerent, etsi hunc vel illum *Alchymistam* locupletare non valerent, tamen sedulos ejusdem *Artis* cultores in pecuniis corradendis (quemadmodum plerosque omnes Artifices industriam adhibentes, & utilitatem aliquam publicam præ se ferentes, quæstus, undè vivant, mediocris concomitari non desinit) haud ita frequenter frustrarentur. Si *Filio meo charissimo consilium dare* animus esset, quid ei factò opus sit ad magnam vim Auri, aut saltem sufficientem comparandam; me quidem autore, spectatâ morum probitate sese ornaret, nullis fraudibus quenquam ludificaret, neque confingendis mendaciis quoquo modo operam daret, quodcunque vitæ genus, aut quamcunque negotiandi rationem, ad rem familiarem augendam, ex instituto ille prosequeretur. Nec minus eidem inculcarem, eam esse rationem omnium promptissimam, quo in egestate misera degeret (quantumlibet veteratoribus nonnullis imposturæ suæ ad tempus aliquod prosperè contingunt) alios perfidè circumvenire, falsa pro veris narrare, atque scelesti impostoris aut hominis nequam partes ullas agere.

Sed ut ad *Chymica* redeam, quantumlibet *Opera Natura* apud quosdam evilescant, & *Natura* ipsa, apud *Epicurum*, ceu iners incuseatur, nunquam ego possum non existimare, *Natura Opera* iis quæ solertiâ *Artis* comparantur longissimè quidem præstare, imò cum *Galeno* eadem omni laude esse majora & excellentiora. Quamobrem rectissimè *Divinus* noster *Senex*.
Ἡ ἰατρικὴ μάλιστα κατὰ φύσιν ἐστίν.

Ut autem ad umbilicum perveniam, id eos haud prætereat, qui *Artem* de quâ jam loquor in deliciis nimis habent, quodd vix quælibet *Præparationum Chymicarum* (ut plus semel apud me conquesti sunt ipsi *hujusce Artis*, si qui sunt, *Adepti*) hodiè venum vulgò proſtet, quæ non ſit planè *ementiâ*, atque ſordidâ lucri cauſâ jam tandem facta *Adulterina*.

Objicient denique nonnulli *Venaſectionem* tam teneræ ætati nunquam rectè convenire poſſe, nedum eam fore *quandoque neceſſariam*.

Reſpondeo, *Venaſectionem* vel minimorum omnium Infantum, ex *Summi Numinis*, *Summi Medicorum*, præſcripto fuiſſe olim imperatam per *Circumciſionis* illud inſtitutum; magnas ſæpè *Hæmorrhagias* illinc exorſas, & quas ſiſtere diſſicillimum fuit, niſi remediis exquisitis ea propter paratis; & tamen *Scriptores Judoſ*, quod maximè notandum eſt, audacter affirmare, ne unum Infantulum ex millibus, eò quod ſanguis ita mitteretur, cognitum deſiderari, aut è vivis præmaturè exceſſiſſe.

Deus Optimus Maximus, à quo tanquam fonte æternum inexhausto omnia bona ac fauſta continuò deſcendunt, à cujus gratiâ *Felix Medica Artis Succellus*, præ aliis quibuſcunque, jugiter pendet, his, quæ ſincero animo fideliter ſcripſi, pro ſuâ bonitate favere dignetur, quo in Publici commodum, privato ſemper anteferendum, cedant.

F I N I S.

ELENCHUS RERUM.

ELENCHUS RERUM.

QUA ratione autor hæc conscribere inductus.
p. 1. Quæ ad *Curationem Infantum* certio-
 spectant, à Medicis hætenus desiderari. *ibid.* Faci-
 liorem autem eam fore, ac vulgo creditur. 2. Pro-
 batur id argumento ex ætatum differentiis, & tempe-
 ramentis. *ibid.* Morborum omnium Infantilium *una*
eademque causa. *ibid.* Quænam ea sit. 3. Quis
Infantis, & quis *Pueri* nomine intelligendus. *ibid.*
Diagnosis horum morborum quibus criteriis est inve-
 stiganda. *ibid.* Undè pendebat incertitudo, ut vide-
 batur, diagnostica. 4. Quòd *Pulsus* Infantum sit
 minùs observandus. *ibid.* Ut & *Urina* eorundem.
ibid. *Causa* suorum affectuum *Procatartica.* *ibid.*
 Quantum salus fœtus à Matre pendet. 5. Cur innata
 generis bonitas, aut vitium, aliorum animalium
 quàm humanæ proli certius transmittatur. *ibid.* *Causæ*
 aliæ affectuum infantilium recensentur. 6. Nempè
 frigus facillimè susceptum. *ibid.* Lac nutricis vitio-
 sum. 7. Narratio memorabilis quantum discriminis
 subire solent Infantes, qui *Nutricum Conductitiarum*
 manibus sunt traditi. *ibid.* Præmatura carni-
 um esitatio. *ibid.* Potus liquorum spiritibus abundantium impru-
 denter concessus. 8. *Vinum* quibus convenit, & quos
 maximè lædit. 8. Quodnam eorum Infantibus magis
 in-

ELENCHUS RERUM.

innocuum. 9. *Causæ omnes morborum tenellorum in unâ Proximâ semper coalescunt. ibid. Historia affectuum Infantilium. ibid. Symptomata universa Acido prædominanti ortum suum debere. 11. Non in Hypotheseon inventionem, sed in fælicitate ipsius Praxeos medico licere gloriari. 12. Hippocratem indicationes curativas non à primis, at secundis qualitatibus expugnandis desumpsisse. 13. Prognosis. 14. Curatio. 15. Sylvii de le Boe laudatio, pariter ac Censura. ibid. Quodnam fundamentum Curationis Infantum sit imprimis jaciendum. ibid. Indicationes Curativæ duæ. 16. Celebrerrimus Sydenhamius primus viam dedita opera monstravit Purgandi vel in ipsis Febribus. ibid. Quàm utilis ac necessarius sit Catharses usus. 17. Prima Indicatio est Acidi exquisita Preparatio. ibid. Quòd Humorum Præparatio olim usitata fuerit inutilis ac inanis. ibid. Cur tot veteres Medici Catharsin in febrientibus neglexerint. 18. Præparatio humorum per Alexipharmaca & Sudorifica rem deteriore plerumque facit. ibid. Coctionem citius promoveri Evacuationibus quàm cæteris quibuscunque. ibid. Preparantia medicamenta enumerantur. 19. Annotatio iis non indigna scitu, qui medicamenta pauperibus liberali manu, & absque aliqua mercede, exporrigere amant. ibid. Quare Magisteria numero Preparantium non accensentur. ibid. Quare nec Salia Volatilia, nec Spiritus Volatiles, nec Salia Lixivialia, nec denique quodcunque genus remediorum impensè calidorum. ibid. 20. Quòd prædicta Preparantia sint ex Anodynis potentioribus. 20. Usus eorum perminutus effecit, ut ea facultas eorundem Medicis minimè observaretur. ibid. Ex quibus Medici peritia est jure æstimanda. ibid. Formule & usus medicamentorum Preparantium. 21. Objectioni cuidam occurritur lepidâ quâdam fabellâ. 22. Traduntur Formule blandorum Catharticorum. ibid. Quid nonnunquam faciendum sit in symptomatis dissonis & incongruis.*

ELENCHUS RERUM.

congruis. 23. *Emplastrum* regioni umbilici. *ibid.*
Rhabarbari præ aliis purgativis merita laudatio. *ibid.*
 In quo loco habenda est *Aloe*. *ibid.* Methodus medendi
 ulterius exponitur. *ibid.* Tractatio *Puerorum* paulò
 provectiorum. 24. *Cautiones* quædam *primam Infantum*
Purgationem respicientes. *ibid.* Quòd *Catharsis*,
 è fortioribus, nunquam sit tenellis injungenda. *ibid.*
 Quædam *Hippocratis* contra nos militantia, atque ad-
 versus usum *Catharsis* in *Febribus* facientia. *ibid.*
 Iisdem respondetur. 25. Error Medicorum quorun-
 dam fatalis *Purgatione* præposterè utentium. *ibid.* De
Puerorum Venesectione. 26. Reprehensio *Chymiatricorum*
 istorum, qui sese hostes internecinos omni *Venesectioni*
 palam denunciant. *ibid.* *Testaceorum* vires & faculta-
 tes. *ibid.* *Testaceorum* nomine quænam hîc intelligun-
 tur. 27. Propter ignorantiam illorum usûs *Opiata* in
 usum ita immodicum venerunt. *ibid.* Quòd *Narcotica*
Infantibus neque sint necessaria, neque tuta. *ibid.*
 Medici *Narcoticis* multum faventis super ea re scom-
 ma. *ibid.* Medicamentorum omnium impensè *calido-*
rum, ut & *Cardiacorum* in medicatione tenellorum
 notatur periculum. 28. An *Testaceorum* usus *Obstru-*
ctiones pariat? *ibid.* Quid sit de *Crisibus* judicandum.
 29. *Naturam Crisium* *Evacuationes* plurium generum
 vel in *Febribus* planè indicare. *ibid.* De *Præcipitantium*
 usu & viribus quid sit sentiendum. *ibid.* *Cathartica*
 esse *Præcipitantium* medicamentorum primaria. 30.
 Quomodò *Febres* admodum mites deveniunt sæpè,
 quas dicunt, *Malignæ*. *ibid.* Methodus medendi
Pestem apud *Turcas* invalescens. 31. Notio *Malignita-*
is coarguitur. *ibid.* *Sudorifica* qualia, & quousque
 sunt utilia. *ibid.* Historia *Febris* quæ anno præterlapso
 fuit maximè *Epidemica*. 32. De *Dentitione Difficili*
Infantum, ejusque *Curatione*. 33. Duplex *Dentitionis*
 tempus. *ibid.* Quodnam instrumentum sit gingivis in-
 cidendis magis commodum. 34. *Aphtharum* *Curatio*,
ibid.

ELENCHUS RERUM.

ibid. Cur *Aphthis* producendis ita sint proclives infantes. *ibid.* *Diarrhœa* quomodo curatur. *ibid.* 35. *Vomitus* Infantum. 35. *Torminibus* eorum quæ *Specificè* conveniunt. *ibid.* *Convulsionibus* quæ apprimè conducunt. 36. *Specificæ* veterum *Antepileptica* facultatibus diu prædicatis neutiquam pollent. *ibid.* Exemplum Puellæ *Convulsionibus* vehementissimis correptæ, & rebus nullius momenti æstimatis ad sanitatem restitutæ. *ibid.* Annotatio non minimi momenti. 37. Quædam ad *Variolas* & *Morbillos* Infantum spectantia. *ibid.* Argumentum à *naturâ Variolarum* deductum, adversus regiminis calidioris usum. 38. Quòd maxima hominum pars à veritate omninò deflectat, quis verò propiùs illi accedat. *ibid.* *Exempla* diversorum *Infantium* per nostram hanc Methodum à *Febris* suis liberatorum. 39. *Aloeticorum* noxæ, in tenellorum *Febris*, insignis Observatio. 45. *Pueri Atrophia Verminosa* penè confecti Curatio. 47. *Æthiopis* cujusdam *Mineralis* Descriptio, ejusque comparatio cum præparatione vulgari. 48. *Objectio* contra Methodum præscriptam. 49. *Responsio.* *ibid.* Quid sit de *Chymia* sentiendum *ibid.* Quamobrem *Chymicorum* nimium amantes in summâ rerum inopia plerumque degunt. 50. Ad opes comparandas quænam sit ratio vivendi requisita. *ibid.* *Præcellentia Operum Naturæ* iis quæ *Arte* fiunt. 51. *Conclusio.*

F I N I S.

The following Manuscripts, (of Mine)
are left at the Library of Queen's
College, in OXFORD, &c.

Advice to a Young Physician, in Two
Parts.

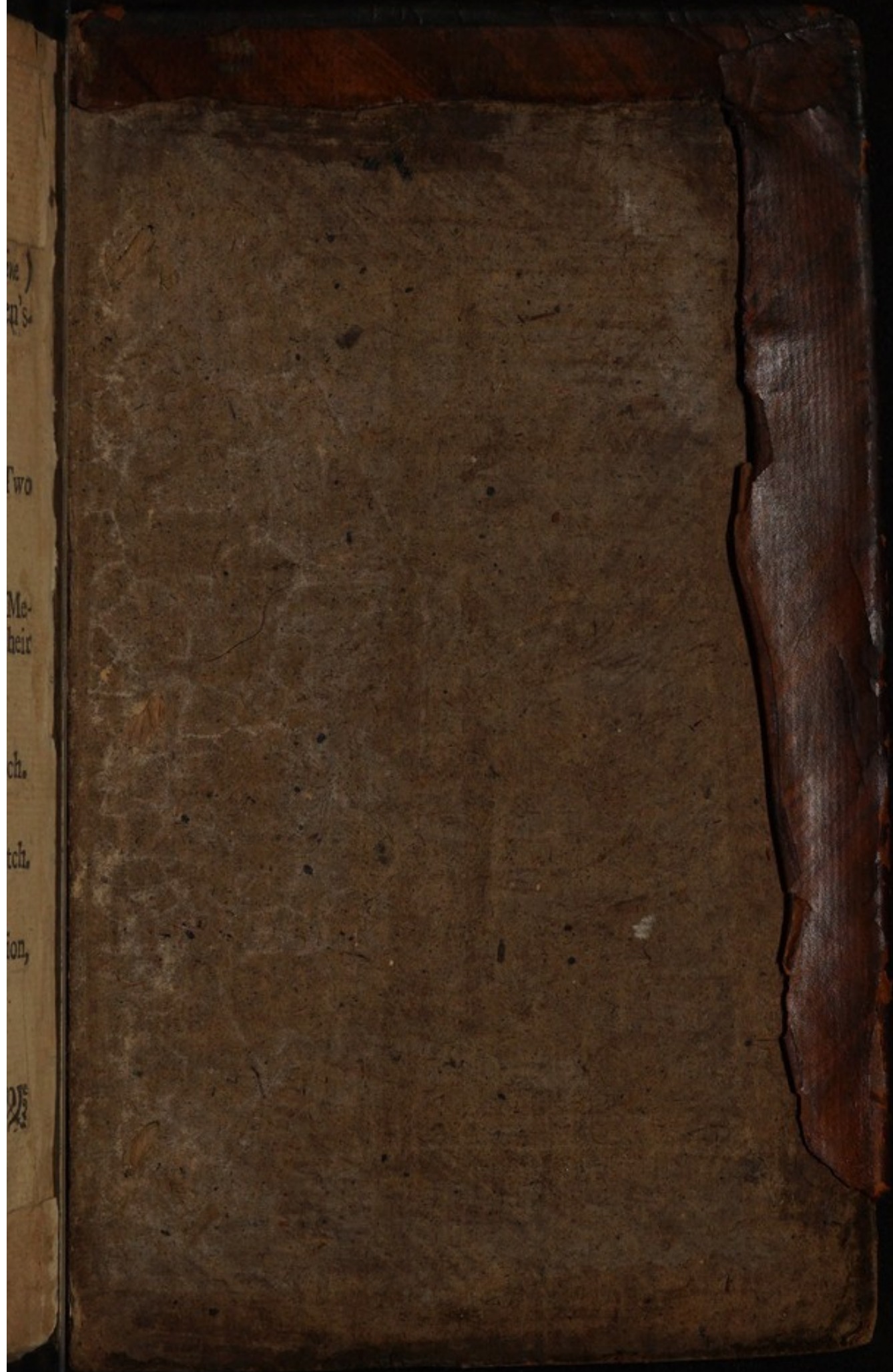
I. Vegetable, Animal, and Mineral Me-
dines, distributed into Classes, by their
Physcal Tastes, in Two Parts.

III. The Third Part of the Pulse Watch.

IV. The Fourth Part of the Pulse Watch.

V. An Essay on Air, Unction, Friction,
Exercise.

CQ
H317